

นิตยสารสนองไอ้ฐุสภากกาชาดไทย แรกเริ่มใช้ชื่อว่า **หนังสือพิมพ์สนองไอ้ฐุ สภากกาชาดสยาม จัดพิมพ์เล่มแรกในเดือนตุลาคม 2466** เป็นหนังสือพิมพ์กาชาดรายเดือนเพื่อแจ้งข่าวสารและการดำเนินงานให้สมาชิกและประชาชนได้รับทราบ ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภากกาชาดสยาม เสียค่าสมัครปีละ 1 บาท 50 สตางค์ โดยมีรูปแบบขนาดเดียวกับหนังสือบูลเลตินของสันนิบาตสภากกาชาด มีขนาด 8 หน้ายก **ภาพปกเป็นรูปแว่นฉายรัศมีออกจากกาชาดที่ขยายโตขึ้น** เลขาธิการเป็นบรรณาธิการ โรงพิมพ์กรมแผนที่เป็นผู้พิมพ์

สมองโอรุสภากาชาดไทย

วัตถุประสงค์

- เผยแพร่กิจการและข่าวสารของสภากาชาดไทย
- เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การรักษาพยาบาล และป้องกันโรคแก่ประชาชน
- เพิ่มพูนวิทยาการและสารคดีน่ารู้ สร้างเสริมปลูกฝังคุณธรรม ความเมตตาการุณาในหมู่ชนร่วมชาติ

เจ้าของ
สภากาชาดไทย

ที่ปรึกษา
นายเดช บุณนาค

บรรณาธิการ
นางจิราพร ศรีสอ้าน

กองบรรณาธิการ
นางสาวสุชชาดา วัฒนารักษ์
นางเฉลิมรัตน์ น้อยกลาง
งานพิพิธภัณฑสถานกาชาดไทย

สำนักงาน
สำนักสารนิเทศและสื่อสารองค์กร
กลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร สภากาชาดไทย
1873 ถนนพระรามที่ 4 เขตปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0 2256 4032-6

พิมพ์ที่
บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด
26 ถนนพระราม 2 ซอย 83 แขวงแสมดำ
เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150

นิตยสารราย 3 เดือน

ฉบับที่ 238 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2566

ISSN 0125-5851

สารบัญ

จากก้าวแรก... สู่ปีที่ 100 สมองโอรุสภากาชาดไทย

วัตถุประสงค์การจัดพิมพ์ในเล่มแรก	4
เนื้อหาส่วนใหญ่ที่ตีพิมพ์ในเล่มแรก	8
คำปรารภของผู้ช่วยบรรณาธิการ	12
โฆษณาสินค้าในหนังสือพิมพ์สมองโอรุ	14
ตัวอย่างเนื้อหาที่ตีพิมพ์เล่มแรกถึงเล่มที่ 20	21
หนังสือพิมพ์สมองโอรุร่วมกับอนุสภากาชาดอุปกรณ	30
หนังสือสมองโอรุหลังจากงดพิมพ์ไป 11 ปี	34
จากแว่นขยายส่องกาชาด... สู่งารกิจต่าง ๆ	37
บรรณาธิการตั้งแต่เล่มแรกถึงปัจจุบัน	46

สภากาชาดไทย

Thai Red Cross Society

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช
สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมราชูปถัมภ์สภากาชาดไทย

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

สภานายิกาสภากาชาดไทย

คณะกรรมการสภากาชาดไทย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธราชกุมารี มหาวชิราลงกรณวรวงราชภักดิ์
สิริกิติ์กาวินธุ์พิทยพัฒน วัชรลีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา
นายบัณฑิต ล้ำชา
นายพวง อิศรเสนา ณ อยุธยา
นายอภัยเยี่ยม เทพรานนท์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิทธิพร
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์
นายกเหล่ากาชาดจังหวัด กรรมการผู้แทนภาค 1-12

นายถนอม บุษบาศ
คุณหญิงชญา วัฒนศิริธรรม
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม เลิศทวีวิวงศ์
นางพาลีณี ลิ้มอดุลย์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วงศ์กุลพัทธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
นายศุภชัย เจียรนวนนท์
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกลินท์ สารสิน
นายฐานันท์ สิริวัฒนภักดี
ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ศาสตราจารย์ ดร.ไพรัช ชัยพงษ์
ศาสตราจารย์ ดร.ยุชยา
ศาสตราจารย์สรเสวีญ ไกรจิตติ
ศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน

นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร
นายแคช บุณนาค
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พรชัย มาตังคสมบัติ
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล
นายวิทยา เวชชาชีวะ
นายสวนิต คงสิริ
นายฮาราลด์ ลิงค์

คณะกรรมการบริหาร

เลขาธิการสภากาชาดไทย
ประธานคณะกรรมการทรัพยากรบุคคลของสภากาชาดไทย
นายวิทยา เวชชาชีวะ

เหรัญญิกสภากาชาดไทย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิทธิพร

ประธานคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และงบประมาณ สภากาชาดไทย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วงศ์กุลพัทธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

คณะกรรมการจัดการ

นายแคช บุณนาค
เลขาธิการสภากาชาดไทย
ศาสตราจารย์ นายแพทย์พินิจ กุลละวณิชย์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์โสภณ นาคาร
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
นายสุพงษ์ ลิ้มพานิช
ผู้ช่วยเหรัญญิกสภากาชาดไทย
นางนันทิยา แก้วเกตุ
ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการสภากาชาดไทย
นายชรรค์ ประจวบเหมาะ
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหารายได้
นางสาวพรพรรณ คงยิ่งยง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร
นางสาวลลิตาวัลย์ ยะโสธร
ผู้อำนวยการกลุ่มงานสนับสนุนองค์กร
นายเกรียงศักดิ์ สวัสดิ์พานิชย์
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายแพทย์วิศิษฎ์ ฐิตวัฒน์
ผู้อำนวยการศูนย์รับบริจาคอวัยวะ
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนวลจันทร์ ปราบพาล
เลขาธิการมูลนิธิส่งเสริมการศึกษาศาสาของสภากาชาดไทย
นางบังอรศรี รักธรรม
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานโภชนาการ ส่วนจิตรลดา

คุณหญิงชญา วัฒนศิริธรรม
เหรัญญิกสภากาชาดไทย
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ชัชเวช นุชประยูร
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
นายถนอม บุษบาศ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
และผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการเหล่ากาชาด
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉันทชาย สิทธิพันธ์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย และผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
พลโท นายแพทย์อำนาจ บาลี
ผู้อำนวยการสำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์
นางชนินฐา หงสประภาส
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารทรัพยากรบุคคล
นางสุพธาร์ภรณ์ ปัญญา
ผู้อำนวยการสำนักงานการคลัง
นางสุภาภรณ์ อังชัยสุชศิริ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
นายอภิรัช อินตะแก้ว
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกลาง
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกฤษณา พิธเวช
ผู้อำนวยการศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร พุทธิรัมย์
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและสุขภาพอนามัย
นางสาวศรีวันยา สกสธนาภิรักษ์
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรอินสภาคาชาดไทย

ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิทธิพร
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย และผู้อำนวยการสถานเสาวภา
ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพงษ์ วัชรสินธุ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย ฝ่ายการแพทย์
ดร.อภิชาติ ชินวรรโณ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์เสก อักษรานุเคราะห์
ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
นางสุนันทา ศรีอนุสิน
ผู้อำนวยการสำนักงานยุวกาชาดและอาสาสมัครกาชาด
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศุจใจ ชัยวานิชศิริ
ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ
นายบุญรัตน์ สวัสดิ์คานนท์
ผู้อำนวยการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
นางจิราพร ศรีสอาด
ผู้อำนวยการสำนักสารนิเทศและสื่อสารองค์กร
นายชนนศวร วงศ์บุญญวงษ์
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารระบบกายภาพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงลลิตา บริกนก
ผู้อำนวยการศูนย์ดวงตา
นายอนุวัฒน์ จงยินดี
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจรสอบ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงยุวีย์ พิทธิโชค
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยโรคเอดส์

จากก้าวแรก... สู่ปีที่ 100

2466

- การออกหนังสือพิมพ์ของสภาอากาศสยาม

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2466 หนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาอากาศสยามจัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2466 จนถึง พ.ศ. 2472 เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นรายงานกิจการ โคลง ฉันท์ และเบ็ดเตล็ด รวมทั้งแนะนำวิธีรักษาสุขภาพอนามัยต่าง ๆ

วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2473 มีการลงแจ้งความหรือโฆษณาสินค้าของบรรดาห้างร้านและบุคคลต่าง ๆ เป็นครั้งแรก และมีโฆษณาที่ปกหลังในเวลาต่อมาด้วย

2485

- ภาวะคับขันลดจำนวนพิมพ์ และงดพิมพ์ชั่วคราว

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2485 ลดจำนวนการเผยแพร่ จากรายเดือนเป็นราย 2 เดือน

วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2485 เพื่อความประหยัดในภาวะคับขันได้รวบรวมหนังสือพิมพ์สนองโอรุและหนังสืออนุสภาอากาศอุปกรณ์เป็นเล่มเดียวกัน

วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2486 เปลี่ยนแปลงการพิมพ์ใหม่ เนื่องจากได้รับอนุญาตให้ซื้อกระดาษสำหรับพิมพ์ได้น้อยลงอีกเท่าตัวให้พิมพ์แต่ข้อความย่อของบางเรื่องและตัดบางเรื่องออกไป ถ้าจำเป็นอาจงดพิมพ์ข้อความบางเรื่อง

วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2486 คณะกรรมการเจ้าหน้าที่สภาอากาศไทย ได้มีมติให้งดออกหนังสือพิมพ์สนองโอรุและหนังสืออนุสภาอากาศอุปกรณ์ชั่วคราวเพื่อเป็นการประหยัดในภาวะคับขัน

2498

- เปลี่ยนแปลงรูปแบบปกหนังสือเป็นภาพกิจกรรมต่าง ๆ

วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2498 หลังจากงดพิมพ์เป็นเวลา 11 ปี ที่ประชุมคณะกรรมการสภาอากาศไทย ครั้งที่ 112 อนุมัติให้ดำเนินการพิมพ์หนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาอากาศสยามได้ต่อไป รูปแบบเปลี่ยนแปลงจากหน้าปกเป็นภาพแว่นขยายส่องกาชาตซึ่งเหมือนกันทุกเล่ม มาเป็นภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของสภาอากาศ เช่น ภาพพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าฯ พระบรมราชเทวี และเผยแพร่ปีละ 2 เล่ม คือ ในเดือนเมษายน และตุลาคมของทุกปี

พ.ศ. 2509 จนถึงปัจจุบัน พิมพ์เผยแพร่ปีละ 4 เล่ม ทุก 3 เดือน คือ เดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม ของทุกปี เนื้อหาสาระในแต่ละเรื่องมาจากการค้นคว้าเพื่อให้ได้เรื่องที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน รวมทั้งบทความจากผู้นิยมในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การรักษาพยาบาล และการป้องกันโรคแก่ประชาชน

หนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาอากาศสยาม หรือหนังสือสนองโอรุสภาอากาศ ปัจจุบันคือนิตยสารสนองโอรุสภาอากาศไทย ยังกียมั่นในวัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์จากเล่มแรกจวบจนครบ 100 ปี ในปีนี้

หนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาภาษาชดสยาม

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต อุปนายกสภาภาษาชดสยาม ทรงหารือในที่ประชุมคณะกรรมการสภาภาษาชดสยาม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2466 เรื่องการออกหนังสือพิมพ์สำหรับแถลงกิจการของสภาภาษาชดสยาม ซึ่งหม่อมเจ้าอมรทัต กฤดากร เลขานุการสภาภาษาชดสยามออกความเห็นว่ สภาภาษาชดประเทศต่าง ๆ ล้วนมีหนังสือทำนองวารสารหรือนิตยสารเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ให้บรรดาสมาชิกได้ทราบความเคลื่อนไหวในกิจการของสภาภาษาชด และให้ความรู้ค่านามัยไปด้วย ที่ประชุมคณะกรรมการสภาภาษาชดสยามเห็นควรว่สภาภาษาชดสยามควรว่ออกหนังสือพิมพ์ของสภาภาษาชดสยามขึ้นบ้าง จึงได้มีมติเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2466 ให้ออกหนังสือพิมพ์ภาษาชดรายเดือนสำหรับแจกสมาชิกสภาภาษาชดทุกคนโดยไม่ต้องเสียเงิน เว้นแต่ประชาสมาชิกว่ต้องเสียเงินค่ารับปีละ 1 บาท ส่วนบุคคลอื่นเสียปีละ 1 บาท 50 สตางค์ และได้กำหนดรูปแบบของหนังสือให้ทำขนาดเดียวกับหนังสือบูลเลตินของสันนิบาตสภาภาษาชด คือ มีขนาด 8 หน้ายก และภาพหนังสือทำเป็นรูปแวนฉายรัศมีออกจากภาษาชดที่ดูขยายโตขึ้น โดยลงเนื้อหาเกี่ยวกับการแถลงกิจการของสภาภาษาชดสยาม ชาวแปลกจากหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ชาวเบ็ดเตล็ด ตอบปัญหาของสมาชิกใหม่และแจ้งความของสภาภาษาชดสยาม โดยได้ขอจดทะเบียนต่อเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่สภาภาษาชดสยามเป็นเจ้าของ กองอำนวยการสภาภาษาชดสยามเป็นผู้จัดการ เลขานุการเป็นบรรณาธิการ โรงพิมพ์กรมแผนที่เป็นผู้พิมพ์ และกรรมการสภาภาษาชดสยามได้อนุมัติให้ใช้เงินได้ปีละ 5,860 บาท สำหรับการจัดพิมพ์

วัตถุประสงค์ที่จัดพิมพ์ในเล่มแรก

หนังสือพิมพ์สนองโอรุ สภาภาษาชดสยาม จัดพิมพ์เล่มแรกเดือนตุลาคม 2466 เผยแพร่รายเดือน มีวัตถุประสงค์ในการจัดพิมพ์ คือ

1. เพื่อแถลงกิจการสาธารณประโยชน์ที่สภาภาษาชดสยามได้ดำเนินการให้บรรดาสมาชิกและประชาชนทราบ ให้เป็นที่เฉลิมศรัทธาแก่ผู้ออกเงินบำรุง
2. เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกและประชาชน ในเรื่องสุวิทยาและวิธีการรักษาอนามัย
3. เพื่อปลุกฝังและส่งเสริมคุณธรรม เมตตากรุณา อันเป็นเหตุให้เกิดความสามัคคี ไมตรีจิต นำมาซึ่งสันติสุข
4. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกถามปัญหาเกี่ยวกับกิจการของสภาภาษาชดสยาม หรือสุขอนามัย แล้วนำมาตอบให้ทราบ เพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิกทั่วไป
5. เพื่อให้เป็นของช่วยแก่สมาชิก

วัตถุประสงค์ในการออกหนังสือพิมพ์กาชาด

สภากาชาด เป็นสภาการกุศลตั้งขึ้นด้วยความอุดหนุนของรัฐบาล และประชาชน บรรดากิจการที่ทำอยู่และจะพึงทำสืบต่อไปก็มีได้ มีอัน นอกจากที่เป็นกุศลสังคหกิจ ทำประโยชน์ แก่กุศลบันเทาทุกข์ บำรุงสุขอนา ประชากร เพราะฉะนั้นย่อมไม่มีการสิ่งใดเลยแต่สักกะณะเดียว ซึ่ง สภาจะพึงต้อง บัดบัง เป็นความลับ ยิ่งกว่านั้นเสียอีก กองอำนาจการ สภากาชาดสยามย่อมมีความปรารถนาอย่างแรงกล้า ที่จะให้สมาชิกและ ประชาชนทราบกิจการของสภา ทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะว่าสมาชิกนั้นเป็น ผู้ออกเงินบำรุง ย่อมจะต้องอยากทราบอยู่เป็นธรรมดาว่าเงินที่ได้ ออก ให้ นั้น เอาไปใช้จ่ายทำอะไรกันบ้าง เก็บไว้อย่างไร ทำประโยชน์ ได้ เพียงไร ฝ่ายผู้ที่มีได้เป็นสมาชิก เมื่อได้ทราบว่าสภาทำคุณประโยชน์ แก่เพื่อนมนุษย์อย่างใดบ้างก็จักได้อุ่น โมทนา กองอำนาจการก็พยายาม โฆษณาให้ ประชาชนทราบอยู่เนืองนิจ แต่หาก ยังไม่ มีเครื่องมือของ ตนเองสำหรับใช้ ในการโฆษณา ก็ ต้อง อาศัย ความ เอื้อเฟื้อ ของ หนังสือ พิมพ์ต่าง ๆ การนี้จึงยังไม่ทำได้บริบูรณ์สมประสงค์นัก.

บัดนี้จักเริ่มออกหนังสือพิมพ์กาชาดนี้ เป็นหนังสือพิมพ์รายเดือน ของสภาเอง และหวังว่านอกจากโฆษณาถึงการ จักหาเรื่องราวอันเป็น สารประโยชน์ประดับสติปัญญาท่านผู้เป็นสมาชิกและผู้รับผู้ อ่านมาลงได้ บ้าง ภายในขอบเขตที่เกี่ยวเนื่องในกิจการอันเป็นหน้าที่ของสภา เช่น สุขวิทยาและอนามัย เป็นต้น แต่ความหวังอันสำคัญที่สุดนั้นคือ หวังว่า หนังสือพิมพ์นี้จักเป็นปัจจัยปลุกเพาะส่งเสริมเมตตากรุณาอันเป็นคุณธรรม ประเสริฐยิ่งให้ โปชนุสัยยิ่งขึ้น ในหมู่ชนร่วมชาติ สงเคราะห์ซึ่งกันแลกัน เพื่อสันติสุขเป็นนิรันดร์.

ที่มา : สนองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 1 พ.ศ. 2466-2467

อนึ่งสมาชิกก็ดี บุคคลภายนอกก็ดี ผู้ใดจะเรียบเรียงเรื่องราวเป็น
 ส่วนย่อยแก้วหรือกวีนิพนธ์อย่างใด ๆ ส่งมาให้ลงหนังสือพิมพ์ หาก
 กองอำนวยการสภาภาษาตสยามพิจารณาเห็นว่า ไม่เป็นเนื้อเรื่องที่ออก
 ไปนอกกรอบแห่งทางการของสภา และมีที่ในนำกระดาษพอจะลงให้
 ได้ สภาก็จักยินดียรับเอาลงด้วยความชอบใจในการที่ช่วยอุดหนุน แต่
 จักไม่ยอมให้ลงนามแฝงนามย่อ ต้องลงนามตรง เว้นแต่ผู้แต่งจะอนุญาต
 ให้แก่ ไซไซใช้เป็นสำนวนของบรรณาธิการก็จักไม่ต้องลงนามเลย.

ผู้ใดปรารถนาจะตั้งปัญหาถามข้อความอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวกับกิจ
 ธุระของสภา ก็ให้เขียนเป็นจดหมายไปยังบรรณาธิการหรือกองอำนวยการ
 สภา ถ้ากองอำนวยการเห็นว่า เป็นข้อความที่ควรตอบเปิดเผยให้ทราบ
 กันแพร่หลายก็จักตอบลงในหนังสือพิมพ์นี้ ผู้ถามปัญหาต้องลงนามตรง
 ไม่ใช่เขียนเป็นบัตรสนเท่ห์ แต่ในการที่บรรณาธิการจะนำคำตอบลงใน
 หนังสือพิมพ์นั้นจักไม่ลงนามผู้ถามให้ปรากฏก็ได้.

อนึ่งโดยที่ สภา ภาษาต เป็นสมาคมนักศก โดยแท้ กอปรด้วย
 หลักทางการว่า การบุญกุศลในทางสงเคราะห์ เกื้อกูล อันสภาย้านวยกระทำให้
 ไปโดยนำที่นั้นยอมเพื่อแผ่แก่ชนทั่วไป ไม่เลือกชั้นชาติศาสนาจะนั้น
 แล้วสภาย่อมถือเครื่องเป็นหลักต่อไปว่า สภาภาษาตไม่มีหน้าที่เอาธุระใน
 ปัญหาการเมืองเลย นอกจากที่ เกี่ยว ด้วย การ บุญ กุศล และการ อนามัย
 การบันเทิงทุกข อันเป็นหน้าที่โดยตรงของสภา เพราะฉะนั้นหนังสือพิมพ์นี้
 ก็จักไม่แต่จะต้องปัญหาการเมืองนอกไปเท่านั้น แม้ผู้ใดจะส่งเรื่องมา
 ลงหรือถามปัญหามาพาดพิงถึงการเมืองอย่างใดซึ่งไม่ต้องด้วยหลักทางการ
 ดังกล่าวนั้น กองอำนวยการสภาภาษาตหรือบรรณาธิการจักไม่ยอมรับ
 รู้ด้วยเลย.

หนังสือพิมพ์ กษัตราคน^๕ สภาจะจำหน่ายให้แก่สมาชิกพิเศษ, สมาชิกกิตติมศักดิ์, สมาชิกวิสามัญ, สมาชิกสามัญ, โดยไม่คิดเงินอย่างใดถ้าสมาชิกผู้ใดไม่ได้รับหนังสือ^๕ เพราะย้ายที่อยู่แล้วไม่ได้แจ้งให้กองอำนวยการสภาภาษาชาติทราบ สภาจะไม่รับผิดชอบในเรื่องจะได้รับหนังสือหรือไม่.

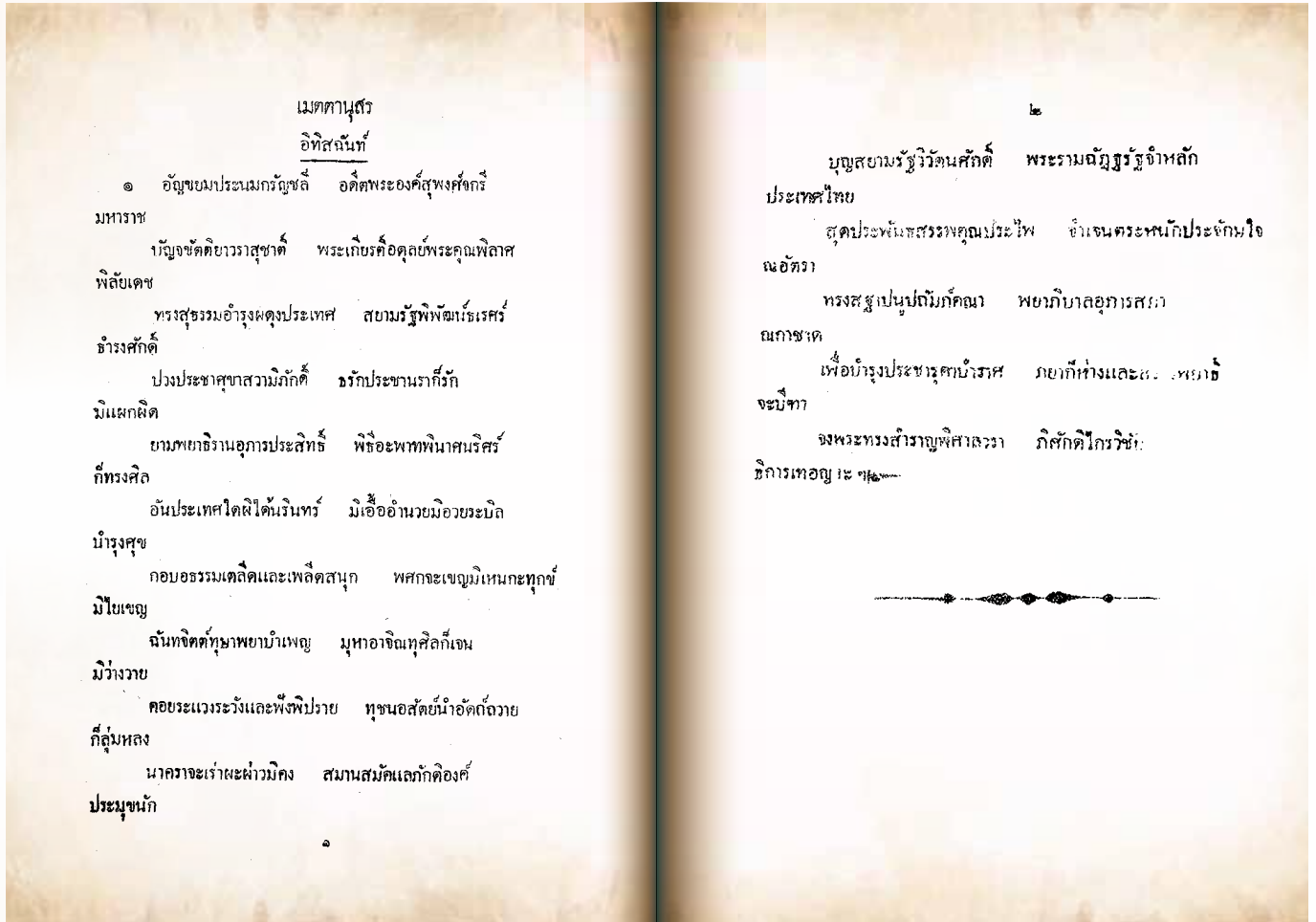
ประชาชนสมาชิกผู้ใดประสงค์จะรับหนังสือพิมพ์ กษัตราคน^๕ ได้แต่ต้องเสียเงินบำรุงล่วงหน้าปีละ ๑ บาท นอกจากนี้ผู้ใดต้องการรับเล่มปี ละ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ (ส่งล่วงหน้า) ข่ายปลีกฉบับละ ๑๕ สตางค์.

สภาภาษาชาติกับรัฐบาล

รัฐบาลกับสภาภาษาชาติสัมพันธ์กันอย่างไร ยังเข้าใจผิด ๆ กันอยู่มาก บ้างก็เข้าใจว่าสภาภาษาชาติเป็นหน่วยงานอันหนึ่งของรัฐบาล บ้างก็เข้าใจว่า เป็นสมาคม อันหนึ่งไม่ เกี่ยวข้องด้วยรัฐบาลแต่กิจการที่ทำก็ไม่มีอะไรนอกจากชิงเอางานในหน้าที่ของรัฐบาลนั้น เองไปทำ ความเข้าใจที่ต่างกันไปจนถึงเพียงนั้น^๕ เมื่อจะว่าตามจริงแล้วก็มีผิดทั้งสองทางดังชัก^๕ ช้างต่อไปนี้

สภาภาษาชาติตั้งขึ้นโดยอนุญาตแต่โดยความคุ้มครองของรัฐบาล แต่หาได้เป็นหน่วยงานเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไม่ รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนสภา^๕ เป็นรายปี จำแนก เป็นการ สำหรับกิจการ ละเอียด ๆ อันรัฐบาลเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และ บ้านเมืองหรือเป็นประโยชน์แก่รัฐบาลเอง แต่สภาย่อมเป็นอิสระแก่ตนในการที่จะยึดถือรับจ่ายเงินโดยวิธีการที่สภาเห็นชอบ มีได้อยู่ในความครอบงำของรัฐบาล.

เนื้อหาส่วนใหญ่ที่ตีพิมพ์ในเล่มแรก

ที่มา : สอนงโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 1 พ.ศ. 2466-2467

เบ็ดเตล็ด

การปราบโรคพยาธิปากขอ ซึ่งสภาทำการร่วมมือกับโรคคະเฟลเลอร์ มุณิธิ นั้น บัดนี้กรมสาธารณสุขตกลงจะรับเอาการนี้ไปจัดทำต่อไปแล้ว.

เมื่อสภามีได้ทำการปราบโรคพยาธิปากขอแล้ว จักได้เพิ่มการ ประชานามัยพิทักษ์ ซึ่งได้ ทำอยู่แล้วเพียงแขวง ๑ ในกรุงเทพฯ นั้น ขยายการให้ ยิ่งขึ้นไป คือ จัดนางสุขาภิบาล สำหรับ ชี้แจง แนะนำ วิเคราะห์รักษาและทหารกาภิบาล วิธีป้องกันโรคที่สามารถจะป้องกันได้ การบริหารร่างกาย เป็นต้น แก่ประชาชนณะที่สำนักงาน หรือ ไปเยี่ยม เยี่ยมชี้แจงแนะนำตามบ้านเรือนและโรงเรียน และช่วยเหลือในยาม บัญยใช้ตามสมควร กับ -

ทำการอนามัยศึกษา คือแนะนำสั่งสอนปลุกใจให้สำนึกว่าทำอย่างไรจึงจะ ปลอดภัย ปลอดภัย โดย การแสดงพิพิธภัณฑ์ อนามัยศึกษา แสดงปาฐะ, แสดงภาพและภาพยนตร์, การแก้ไขโฆษณา, เรียบเรียงข้อความ พิมพ์หนังสือแจกจ่าย หรือลงในหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นต้น.

การประชานามัยพิทักษ์ และ อนามัยศึกษานี้ สภา มุ่งหมาย จะ ขยับขยายทำการกว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไปทั่วพระราชอาณาจักร.

พ.ศ. ๒๔๖๖ นี้ สภาภาษาจะม้งงานแสดงพิพิธภัณฑ์อนามัยศึกษา และมีการประกวดภาพอนามัยศึกษา ซึ่งรางวัลในงานคราวนี้ด้วย.

กองอนามัย กำลังจัดทำภาพยนตร์ โดยคนไทยสแดงขึ้นเรื่องหนึ่ง
ด้วยหมายว่า จะ เป็น ประโยชน์ ในทางปลูกใจ เสริมศรัทธา ให้ เล็งเห็น
ค่าความสำคัญแห่งการเป็นประชาสมาชิกสหประชาชาติ.

กองวิทยาศาสตร์ รักษาพิษงูร้ายได้อย่างชะงัด เชิญผู้ ที่ถูกงูร้าย
ขบกัดรีบไปยังสถานเสาวภา ข้างโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม
ที่ ๔ จังหวัดพระนคร ค่ากั้นดักคั้นย้อมรับรักษาทุกเวลา

ตึกจักรพงษ์ อันจักเป็นสถานทำการตรวจโรคต่าง ๆ ซึ่งสร้างขึ้น
ในบริเวณโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์นั้น จะเสร็จเปิดทำการได้ ในกลางปี
นี้แล้ว.

ตึกจักรพงษ์ จักอำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ ที่มาตรวจโรคเป็น
อันมาก.

ขุนขวัญโรควิชากร ซึ่งสภาให้ ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติม ที่
สถานปาสเตอร์ กรุงปารีส เสร็จ การ ศึกษา กลับ มา ทำ การ ใน กอง
วิทยาศาสตร์ ณสถานเสาวภาแล้ว.

หลวง การุณ คีตานุราษฎร์ ซึ่งสภาให้ ไป ศึกษา การ บำบัดโรคเรื้อน
ที่เกาะฟิลิปปินส์ ได้ กลับมาทำการในกองอนามัยแล้ว.

นางสาวปานชาเวียร์ มุตรีพระยาพิพัฒน์ โภชก ซึ่งสภาให้ ไป
เป็นนักเรียนนางสุขาภิบาล ในโรงเรียน ซึ่งสันนิบาต แห่ง สหประชาชาติ
จัดตั้งขึ้นที่มหาวิทยาลัยแมดฟอร์ดกรุงลอนดอนนั้น ก็เสร็จการศึกษา
กลับมากรุงเทพฯ เพื่อทำการในหน้าที่นางสุขาภิบาลในกองอนามัย.

แจ้งความสภากาชาดสยาม

สมเด็จพระมาตุจฉาเจ้า พระบรมราชเทวี องค์สภานายิกา แห่ง
สภากาชาดสยาม มีพระกระแสรับสั่งให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
มีผู้บริจาคทรัพย์บำรุงสภากาชาดสยาม คือ

- ๑) นาย แอล. บีสการ์ด ๑๐๐ บาท.
- ๒) อำมาตย์โท พระยาบริหารราชอาณาจักร ผู้ว่าราชการจังหวัด
หนองคาย ประธานกรรมการ พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดการออกตั๋วแลก
บำรุง สภากาชาด สยามใน คราว งาน นักขัตฤกษ์ ประจำปี เมื่อวันที่ ๑
เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๖ ที่จังหวัดหนองคาย ได้นำส่ง เงินที่เหลือ จาก
การเฉลี่ยให้เป็นรางวัล เป็นจำนวน ๕๕ บาท ๒๐ สตางค์ มาบำรุงสภากาชาด
สยาม.
- ๓) มหาเสวกตรี พระยาศรีราชอักษร (มา กาญจนาคม) เจ้ากรม
กองรายงานหนังสือไปมากรมราชเลขาธิการ บริจาคเงิน ๔๐ บาท อุทิศ
ส่วนกุศลแก่นางเล็กกาญจนาคม ผู้มารดาซึ่งวายชนม์.

ที่มา : สนองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 1 พ.ศ. 2466-2467

คำปรารภของผู้ช่วยบรรณาธิการ

หม่อมเจ้าหญิงมารยาตภิญญา ศิศกุล พระธิดาในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาคำรงราชานุภาพ และหม่อมแสง ศิศกุล ทรงดำรงตำแหน่งเลขานุการกองอำนวยการกลางคนแรกของสภาภกาชาติไทย จากนั้น ทรงดำรงตำแหน่งผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสือสนองโอรุสภาภกาชาติ ทั้งยังเป็นเลขานุการกองอาสาภกาชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง ได้ทรงเขียนคำปรารภไว้อย่างน่าสนใจในหนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาภกาชาติสยาม เล่มที่ 8 ปี 2473 ดังนี้

หนังสือพิมพ์สนองโอรุสภาภกาชาติสยาม มีอายุครบ 7 ปีบริบูรณ์ และจะย่างเข้าปีที่ 8 จึงเป็นที่น่ายินดี ที่ได้ดำเนินมาโดยสวัสดิภาพปราศจากอุปสรรคขัดข้องใด ๆ วัตถุประสงค์ในการจัดพิมพ์ต่างกับหนังสือรายเดือนอื่น ๆ ไม่มีนิยายและเรื่องบันเทิงเริงรมย์ ล้วนแต่เป็นเรื่องที่ให้ความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับผู้่านที่เห็นคุณค่าความสำคัญของการรักษาอนามัย สนใจในเรื่องสุขวิทยา คุณธรรม และความเมตตาภกรุณา เรื่องที่น่าลงแม้จำกัดอยู่ภายในกรอบของสภาภกาชาติ แต่มีผู้ส่งเรื่องมาเผยแพร่เสมอด้วยความหวังดีต่อสันติสุขแห่งเพื่อนมนุษย์

กรมแผนที่ได้เอื้อเพื่อรับพิมพ์ในราคาอันเล็กน้อยตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงเล่มที่ 7 นับว่า เป็นกำลังสำคัญในการจัดพิมพ์เผยแพร่หนังสือนี้ ต่อไปได้ย้ายไปพิมพ์ที่โรงพิมพ์ลหุโทษ ในกองมหันตโทษ ซึ่งให้ราคาพอสมควร

ตั้งแต่นั้นนี้เป็นต้นไป จะรับลงโฆษณาสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปในอัตราที่ย่อมเยา หวังว่าบรรดาห้างร้านที่ประสงค์ให้สินค้าของตนมีผู้นิยมแพร่หลาย และช่วยอุดหนุนรายได้ขององค์ภกรุการกุศล จะยินดีลงโฆษณาในหนังสือนี้

ปรารภ

หนังสือกาชาดอันเป็นหนังสือสนองโอรุของสภากาชาดสยาม ได้เริ่มออกแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ เป็นลำดับมาเดือน ละฉบับจนบัดนี้นับว่ามีอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ และจะย่างเข้าไป ที่ ๘ ต่อไป จึงเป็นที่น่ายินดีที่หนังสือนี้ได้ดำเนินมาแล้วโดย สวัสดิภาพปราศจากอุปสรรคขัดข้องใดๆ

วัตถุประสงค์ในการออกหนังสือนี้ ต่างกับหนังสือรายเดือน อื่นๆ โดยมาก หากจะมีผู้สงสัยว่า เหตุใดหนังสือนี้จึงไม่มีนิยาย บันเทิงเรจรม หรือชวนหัวต่างๆ บรรจุไว้ด้วย ดังเช่นหนังสือ รายปักษ์ รายเดือนทั้งหลาย ก็ขออธิบายถึงความมุ่งหมายของ หนังสือกาชาดโดยย่อ ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อแสดงกิจการสาธารณประโยชน์ที่สภาได้ดำเนินไป ให้บรรดาสมาชิกและประชาชนทราบ เป็นที่เฉลิมสรรเสริญได้ ออกเงินบำรุง

๒. เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกและประชาชนในเรื่องสุขวิทยา และวิธีการรักษานามัยแห่งตน

๓. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมคุณธรรมส่วน เมตตากรุณาให้ เจริญขึ้น อันจะเป็นเหตุให้เกิดสามัคคีไมตรีจิตต์นำมาซึ่งสันติสุข

๔. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกตามปัญหาอันเกี่ยวในกิจการ ของสภาหรือนามัย แล้วตอบในหนังสือนี้ให้ทราบเป็นประโยชน์ แก่สมาชิกทั่วไป

๕. เพื่อให้เป็นของช่วยเล็กน้อยแก่สมาชิก

ตามที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าหนังสือกาชาดมีความมุ่ง หมายผิดแผกไปจากหนังสืออื่น จริงอยู่เรื่องโดยมากในหนังสือ นี้ไม่ใช่เรื่องชนิดบันเทิงเรจรม อ่านแล้วเพลิดเพลิน แต่เป็น เรื่องที่ให้ความรู้ ถ้าผู้อ่านรู้สึกคุณค่าความสำคัญของการ รักษาอนามัย ใฝ่ใจในสุขวิทยา และการเผยแพร่คุณธรรมส่วน เมตตากรุณา หนังสือนี้ก็คงจะน่าประโยชน์มาให้บ้างไม่มากก็น้อย

เรื่องที่จะนำลง แม้มีจำกัดอยู่ภายในกรอบของการกาชาด ก็จริง แต่ก็มีผู้เอื้อเฟื้อส่งมาลงเสมอด้วยความหวังดีต่อสันติสุข แห่งเพื่อนมนุษย์ทั่วไป จึงเป็นการสมควรที่จะจารึกคุณไว้ถึงที่

การพิมพ์หนังสือกาชาด กรมแผนที่ได้เอื้อเฟื้อรับพิมพ์ตาม ราคาอันเล็กน้อยมาตั้งแต่เริ่มออกจนถึงเล่ม ๗ นับว่าเป็นกำลัง สำคัญในการออกหนังสือนี้และเป็นบุญคุณอันใหญ่ซึ่งจะลืมเสียมิได้ ต่อนี้ไปจะได้ย้ายไปพิมพ์ที่โรงพิมพ์พลหุโธม ในกองมหันตโทย ซึ่งรับพิมพ์ให้โดยราคาพอสมควร

อนึ่งตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป หนังสือกาชาดจะได้รับลงโฆษณา การค้าขายสรรพสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปโดยอัตรา ย่อมเยา หวังว่าบรรดาห้างร้านที่ประสงค์จะให้สินค้าของตนมีผู้นิยมแพร่หลาย และช่วยอุดหนุนรายได้ของสภาการกุศล คงจะ ยินดีลงโฆษณาในหนังสือนี้

หม่อมเจ้า มรชาตรีธัญญา ดิศกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ที่มา : สอนองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 8 พ.ศ. 2473-2474

โฆษณาสินค้าในหนังสือพิมพ์สนองไอสุ

หนังสือพิมพ์สนองไอสุสภากาชาดสยาม ตั้งแต่เล่มแรกในปี 2466 เป็นต้นมา จนถึงปี 2472 ไม่มีโฆษณา คนเขียนเรื่องยังมีไม่มากนัก ปรากฏงานกิจการ โคลง ฉันท์ และเบ็ดเตล็ด รวมทั้งแนะนำวิธีรักษาสุขภาพอนามัยต่าง ๆ

แจ้งความ •

แจ้งความสภากาชาดสยาม เรื่องรับลงแจ้งความการค้าของห้างร้าน และบุคคลในหนังสือพิมพ์ของสภากาชาดสยาม

ด้วยกรรมการเจ้าหน้าที่สภากาชาดสยาม เห็นสมควรรับลงแจ้งความการค้าของห้างร้านและบุคคล ในหนังสือพิมพ์รายเดือนของสภากาชาดสยาม ชื่อว่า “สนองไอสุสภากาชาดสยาม” และอนุสภากาชาดอุปกรณ เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่สินค้าของผู้ลงแจ้งความโฆษณา และเพื่อช่วยสภากาชาดสยามในการชดเชยค่าพิมพ์หนังสือทั้ง ๒ นั้นด้วย

หนังสือสนองไอสุของสภา (ขนาด ๘ หน้ายก) พิมพ์แจกสมาชิกสภากาชาดสยามทุกเดือน จำนวนเดือนละ ๕,๕๐๐ เล่ม ส่วนหนังสืออนุสภากาชาดอุปกรณ (ขนาด ๔ หน้ายก) พิมพ์จำหน่ายให้แก่กอง, หมวด, หมู่, หน่วยอนุสภากาชาด ซึ่งต้องรับตามข้อบังคับที่พระราชอาณาจักร จำนวนเดือนละ ๕,๐๐๐ ฉบับ เว้นแต่เดือน เมษายน, พฤษภาคม และ มิถุนายน ไม่ออกหนังสือตามจำนวนที่กล่าวแล้วนั้น ก็พอจะเห็นได้ว่า หนังสือทั้ง ๒ นั้นแพร่หลายเพียงใด การโฆษณาสินค้าในหนังสือที่พิมพ์จำหน่าย

ที่มา : สมองไอสุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 8 พ.ศ. 2473-2474

แพร่หลายจำนวนมากเช่นนี้ ย่อมช่วยให้ประชาชนรู้จักสินค้า
 นั้น ๆ มากขึ้น เป็นเงาตามตัว เพราะฉะนั้นจึงขอชักชวนทั้งร้าน
 ห้อบุคคลเจ้าของสินค้าต่าง ๆ ส่งแจ้งความลงในหนังสือสนองไอฐ
 สภาภาษาสยาม หรือ อนุสภาภาษาอุปกรณ หรือลงทั้ง ๒
 ประเภท ตามอัตราที่กำหนดไว้ข้างท้าย หรือเมื่อผู้ปรารถนา
 แจ้งความโฆษณา จะตกลงราคาพิเศษอย่างใด เพื่อเป็นการเอื้อ
 อุดหนุนสภาด้วย ก็ขอให้ทำความตกลงกับบรรณาธิการหนังสือ
 สอนองไอฐสภาภาษาสยาม และอนุสภาภาษาอุปกรณ สำนักงาน
 กองอำนวยการสภาภาษาสยาม เจริญสะพานช่างโรงสี ถนนราชินี
 พระนคร อัตราค่าแจ้งความตามที่กำหนดไว้นี้ ถ้าปรากฏว่าแพงกว่า
 การลงแจ้งความในที่อื่น สภาฯ ยินดีจะลดหย่อนผ่อนให้ ด้วย
 ปรารถนาจะไม่คิดราคาให้สูงกว่าที่อื่นหรือค่าจนสภาฯ ประโยชน์
 ไม่เป็นการชดเชยค่าพิมพ์ได้

การลงแจ้งความโฆษณาในหนังสือของสภา ย่อมทำให้ผู้ลง
 แจ้งความ

๑. ได้เผยแผ่สินค้าของตน
๒. ได้บุญ ในการช่วยชดเชยค่าพิมพ์ ทำให้สภาลดรายจ่าย
 ลงได้
๓. ได้กุศล ในเมื่อจะให้ค่าลงแจ้งความเป็นพิเศษเกินอัตรา

วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2473 ได้มีการรับลงแจ้งความหรือโฆษณาสินค้าของบรรดาห้างร้านต่าง ๆ และบุคคลต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์สื่อนงไอสุเป็นครั้งแรก และต่อมามีโฆษณาที่ปกหลังด้วย

หัวหิน

อากาศทะเลเพิ่มความสมบูรณ์
กีฬาเพิ่มความสนุก

หัวหินได้ชื่อว่าเป็นเมืองชาย
ทะเลที่มีอากาศดี มีธรรมชาติงามและ
บริบูรณ์ไปด้วยกีฬาทุกชนิด หาก
ทรายกว้างสะอาด สนามกอล์ฟดีกว่า
ทุกๆ แห่งในประเทศสยาม มีรถไฟไป
จากกรุงเทพฯ และกลับได้ทุก ๆ วัน
มีตัว สปีดพาหะโดยคิดลดให้ เป็นพิเศษ
สำหรับไปและกลับ ออกจากกรุงเทพฯ
วันศุกร์ก็กลับภายในวันอังคาร

ที่หัวหินมีไฮเต็ลของกรมรถไฟ
หลวงตั้งอยู่ริมทะเล ท่านจะได้รับ
ความพอใจทุกอย่างในเรื่องที่พัก และ
อาหาร

ไฮเต็ลหัวหิน

แจ้งความ

โปรดตามรายละเอียด

จาก

แผนกโฆษณา

กรมรถไฟหลวง

โทรศัพท์รถไฟ ๕๔๘

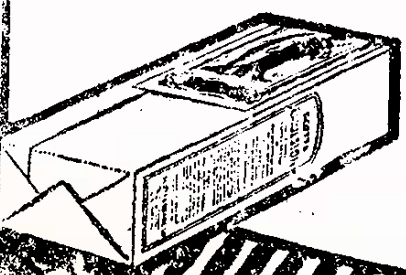
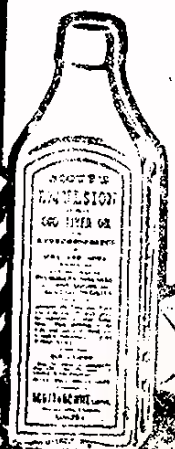
(๓๐-๑๒)

น้ำมันตับปลา สกัดดีมาลิน

เป็นยาบำรุงโลหิตให้สมบูรณ์
และเป็นย้อมปรกการที่มั่นคง สำหรับช่วย
กันโรคพยาธิได้อย่างคึกคักสิทธิ์ รัย
ประทานแล้วทำให้เกิดกำลังวังชา ทั้ง
ยังรักษาโรคอ่อนเพลีย และเรื้อรังต่าง ๆ
ให้เหือดหายได้อย่างฉมัง

SCOTT'S EMULSION

บริษัทบอร์เนียวจำกัด
เป็นเอเยนต์และผู้เดียว

ในประเทศไทย

(๓,๑-๑๒)

เชิญช้อ ภาตนิเก็ด เชิญช้อของขำร่วยการทอดกฐิน
 ของใช้ที่เหมาะแก่การทำบุญเพราะมีมากที่ห้าง จากุรงคอาภรณ์

เครื่องทองครีเมนต์ ซึ่งมีข้อรับรองไขไม่ลอก ถ้าเปลี่ยนสีหรือลอกดำโปรดนำเปลี่ยนใหม่

ที่ห้างจาตุรงค์

คือ.

มัตพับ

สายมัต

สร้อยคอ

สาย

นาฬิกาพก

สาย

ข้อมือ

กะตุ่มคอ

และ

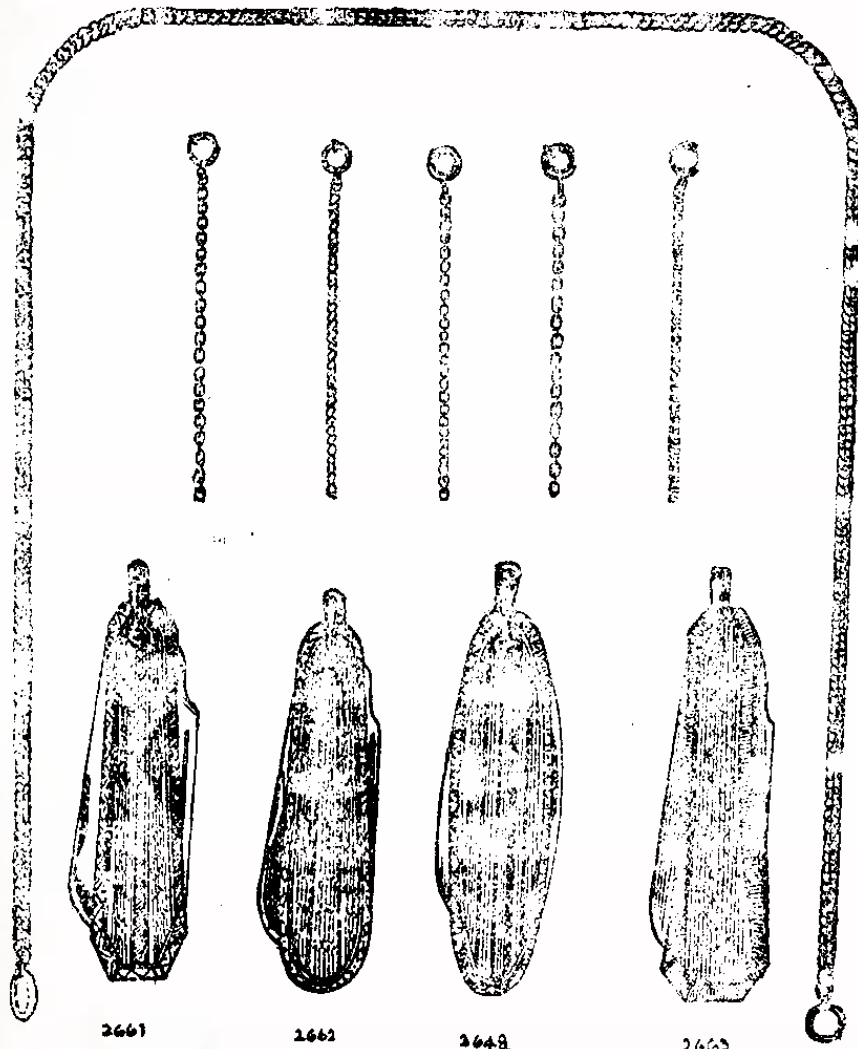
ข้อมือ

เข็มกลัด

แหวน-

-เน็กไท

๗๑

ห้างจาตุรงคอาภรณ์ สามยอด
 และสาขา เชียงสะพานสี่ลม, บางรัก, เจริญกรุง,

(ท.๑-๒๑)

แข็งแรง

จิงใช้แต่

มีดโกน   กรรไกร
ปัตตาเลี่ยน   มีดพับ

ฯลฯ

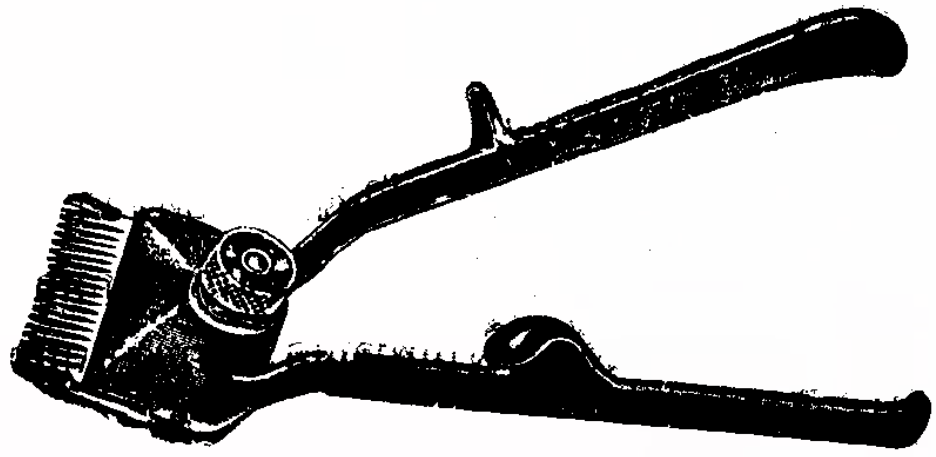

ตราคู่ทวิ

กับ

ตรา ก.ม. ไซเคิล

เท่านั้น

ห้าง ก. ม. ไซเคิล

มูมถนนวนุณกรรณ   ไทรคัพท์ ๑๑๙๙

พระนคร

(๓, ๑-๑๒)

แข็งแรง

รับประกันทุกขณะ — ตลอดชีวิตผู้ซื้อ

คือ

ปากกาหมึกซึมเซ็ฟเฟออร์ ชนิด ไล์ฟ ไทม์

เซ็ฟเฟออร์ เป็นปากกาชนิดเดียวที่โลก
ได้ให้เกียรติยศอันสูง เพราะมีคุณสมบัติอันดีเลิศ
และพิเศษกว่าปากกาทั้งหลาย เป็นที่นิยมของมหา
ชนทุกชาติทุกภาษา ไม่มีปากกาชนิดใดมีความ
ทนทาน ใช้งานได้ และทำความพอใจให้แก่ผู้ใช้
ได้ดีเท่า

นอกจากปากกาเซ็ฟเฟออร์ ดีพร้อมด้วยประการ
ทั้งปวงดังกล่าวแล้ว ยังมีพะยานแห่งความดีจริง คือ
การมีใบรับประกัน ให้ใช้จน ตลอดชีวิต อีกด้วย
ถ้าหากท่านซื้อไปแล้วเกิดความชำรุดแตกหักจน
ใช้การไม่ได้ ซึ่งไม่พึงจำกัดว่าความชำรุดแตกหัก
นั้นๆ จะเป็นไปโดยสถานใด เซ็ฟเฟออร์มาให้ห้าง
แก้ไขหรือเปลี่ยนให้ใหม่ จนใช้ได้ดีเหมือนเดิม
ได้ทุกเมื่อ ซึ่งท่านมิจำเป็นต้องเสียค่าซ่อมแซมหรือ
เปลี่ยนอย่างหนึ่งอย่างใดอีกเลย

บริษัท เยาวราช จำกัด
เป็นเอเยนต์ในสยาม

(ท. ๑ - ๖)

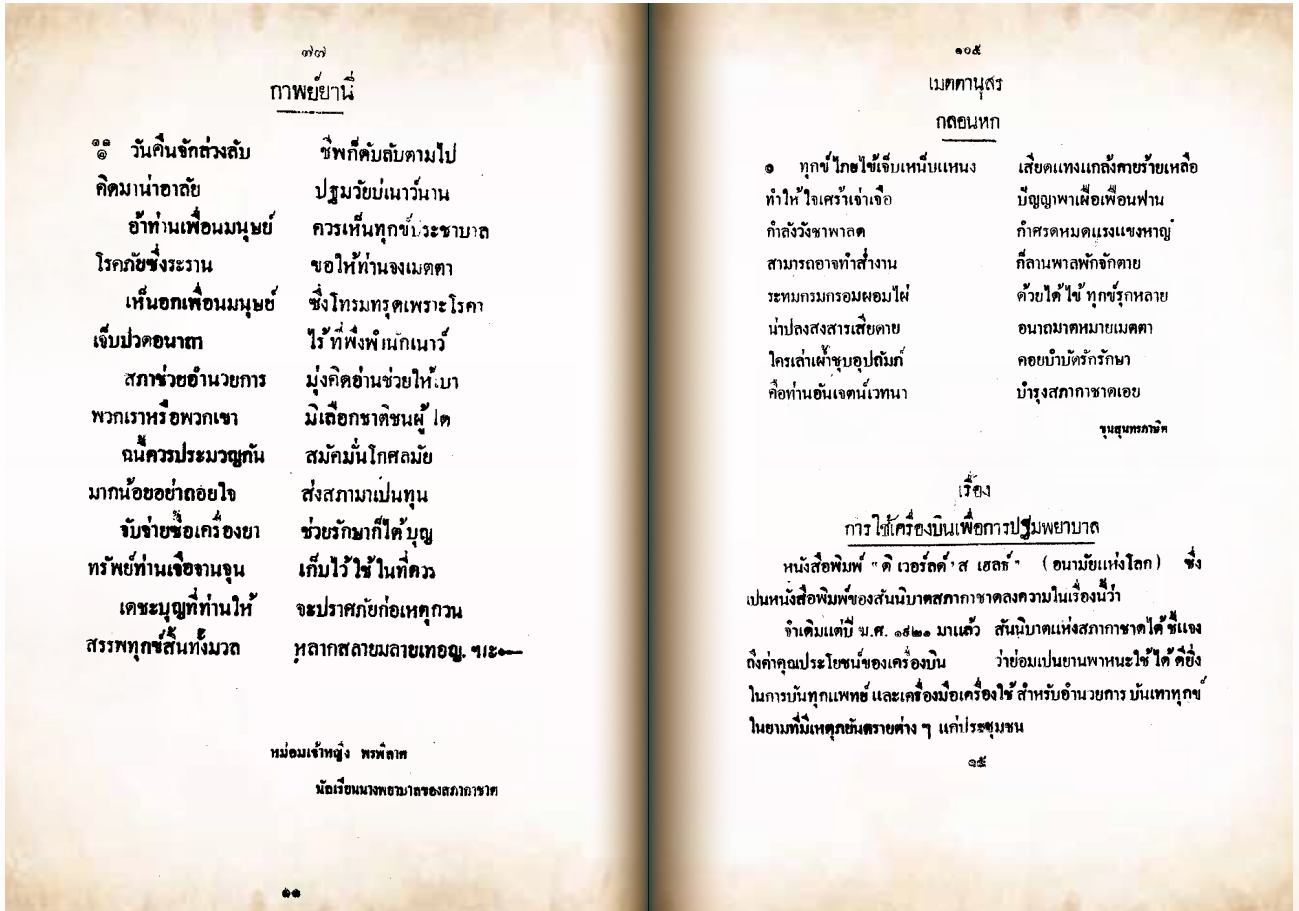

ตัวอย่างเนื้อหาที่พิมพ์เล่มแรกถึงเล่มที่ 20

หนังสือพิมพ์สนองโอรุ สภาอากาศสยาม ตั้งแต่เล่มแรก (ปี 2466) จนถึงเล่มที่ 20 (ปี 2486) ในหน้าแรกของหนังสือมีคอลัมน์ที่เป็นบทกวีนิพนธ์ที่แต่งโดยผู้ที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น เช่น ครูเทพ นายชิต บุรทัต และลงรายงานการประชุมคณะกรรมการสภาอากาศ คำสั่งสภาอากาศและแจ้งความที่น่าสนใจ คำไว้อาลัยสมาชิกสภาอากาศและผู้มีอุปการคุณต่อสภาอากาศที่ถึงแก่กรรม รายชื่อผู้บริจาคเงินตั้งทุน รวมทั้งมีภาพและข่าวอากาศต่างประเทศ เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบกิจกรรมต่าง ๆ ของสภาอากาศ

เนื้อหาเล่มแรกจนถึงเล่มที่ 20 แบ่งเป็น

- คอลัมน์ที่เป็นนิพนธ์ที่แต่งโดยผู้ที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น เช่น ครูเทพ นายชิต บุรทัต
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสภาอากาศ
- คำสั่งสภาอากาศและแจ้งความที่น่าสนใจ
- คำไว้อาลัยสมาชิกสภาอากาศและผู้มีอุปการคุณต่อสภาอากาศที่ถึงแก่กรรม
- รายชื่อผู้บริจาคเงินตั้งทุน
- ภาพและข่าวอากาศต่างประเทศ

ที่มา : สนองโอรุสภาอากาศ (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467-2468

สารบัญ

หน้า

นางพยาบาลฝรั่งเศส	๗๘
การป้องกันวรรณโรคภายใน	๘๑
อาหารที่จำเป็นที่สุดและสำคัญที่สุด	๘๘
การรับประชามาชิก พ.ศ. ๒๔๖๗ มณฑลร้อยเอ็ด	๘๐
ข้อบังคับของผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ ว่าด้วยอัตราค่าเย็บ ค่าฉีดยา และค่ายา	๘๒
การใช้เครื่องบินเพื่อปฐมพยาบาล	๑๐๕
ผลร้ายของการคลอดบุตรแล้วอยู่ไฟ	๑๐๘
ตายเพราะสุนัขบ้ากัด	๑๑๒
คำฉันท์	๑๒๐
การรับประชามาชิก พ.ศ. ๒๔๖๓ มณฑลจันทบุรี	๑๒๒
ทารกกับรถยนต์	๑๓๕
จัดนางพยาบาลไปพยาบาลคนไข้นอกโรงพยาบาล	๑๓๘
หัวข้อสั้น ๆ ในการบริหารการตลาด	๑๔๒
เพลงโคราช	๑๔๘
การรับประชามาชิก พ.ศ. ๒๔๖๗ มณฑลนครราชสีมา	๑๕๐
การเริ่มจัดการอนุสภากาชาดในประเทศไทย	๑๕๕
การรับประชามาชิก พ.ศ. ๒๔๖๗ มณฑลอุบล	๑๕๘
การรอนามัยเชียงใหม่	๑๖๘
การรับประชามาชิก พ.ศ. ๒๔๖๗ มณฑลนครราชสีมา	๑๗๔

ที่มา : สนองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 2 พ.ศ. 2467-2468

ที่ทำการกองอำนาจการสภากาชาดญี่ปุ่น

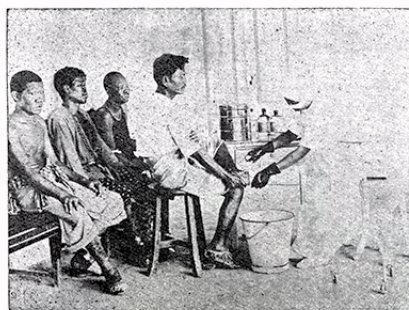
โรงพยาบาลกลางสภากาชาดญี่ปุ่น

ผลอันน่าสยดสยองแห่งมหากภัย
ในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งสภากาชาดสยามกำลังเรียกราย
ช่วยกันเทาทุกข์

ที่มา : สมองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 1 พ.ศ. 2466-2467

ที่มา : สมองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 4 พ.ศ. 2469-2470

คนป่วยโรคเรื้อน ในสำนักคนป่วยโรคเรื้อนของสภากาชาด จังหวัดพระประแดง

ที่มา : สมองโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 3 พ.ศ. 2468-2469

เรื่องรับเงินบำรุงสภา

๑) ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงมหาดมนตรีฝรั่งที่ศาลาสหทัยสมาคม เพื่อเก็บเงินบำรุงการกุศล เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ได้เงิน ๔๐๘ บาท และได้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงวังส่งเงินรายนี้มาพระราชทานบำรุงสภา

๒) เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ แจ้งว่า เพรอญิกแห่งคณะกรรมการ (Protestant Olwreh) ได้ส่งเงิน ๑๗๘ บาท ๓๐ สตางค์ ซึ่งได้โดยเรียขายพิเศษสำหรับเป็นที่ระลึกแห่งวันสงบสงคราม มาทางกระทรวงต่างประเทศเพื่อช่วยเหลือในทางทานการกุศล และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งเงินรายนี้มาบำรุงสภา

๓) รองอำมาตย์โท ขุนชาญพยุหกิจ (ชิต จุลศิริ) เกษตรจังหวัดประทุมธานี บริจาคเงิน ๕๐ บาท อุทิศกุศลแก่นางทรัพย์ จุลศิริ มารดา ซึ่งวายชนม์

๔) ได้รับเงิน เบี้ยบำนาญประจำเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นจำนวน ๑๐ บาท ๖๖ สตางค์ ซึ่งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าตรุณวิวัฒน์ ทรงจางบบริจาคบำรุงสภา อุทิศกุศลแก่หม่อมราชวงศ์แสงสัทิส จักรพันธ์ ฅนอยุธยา

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

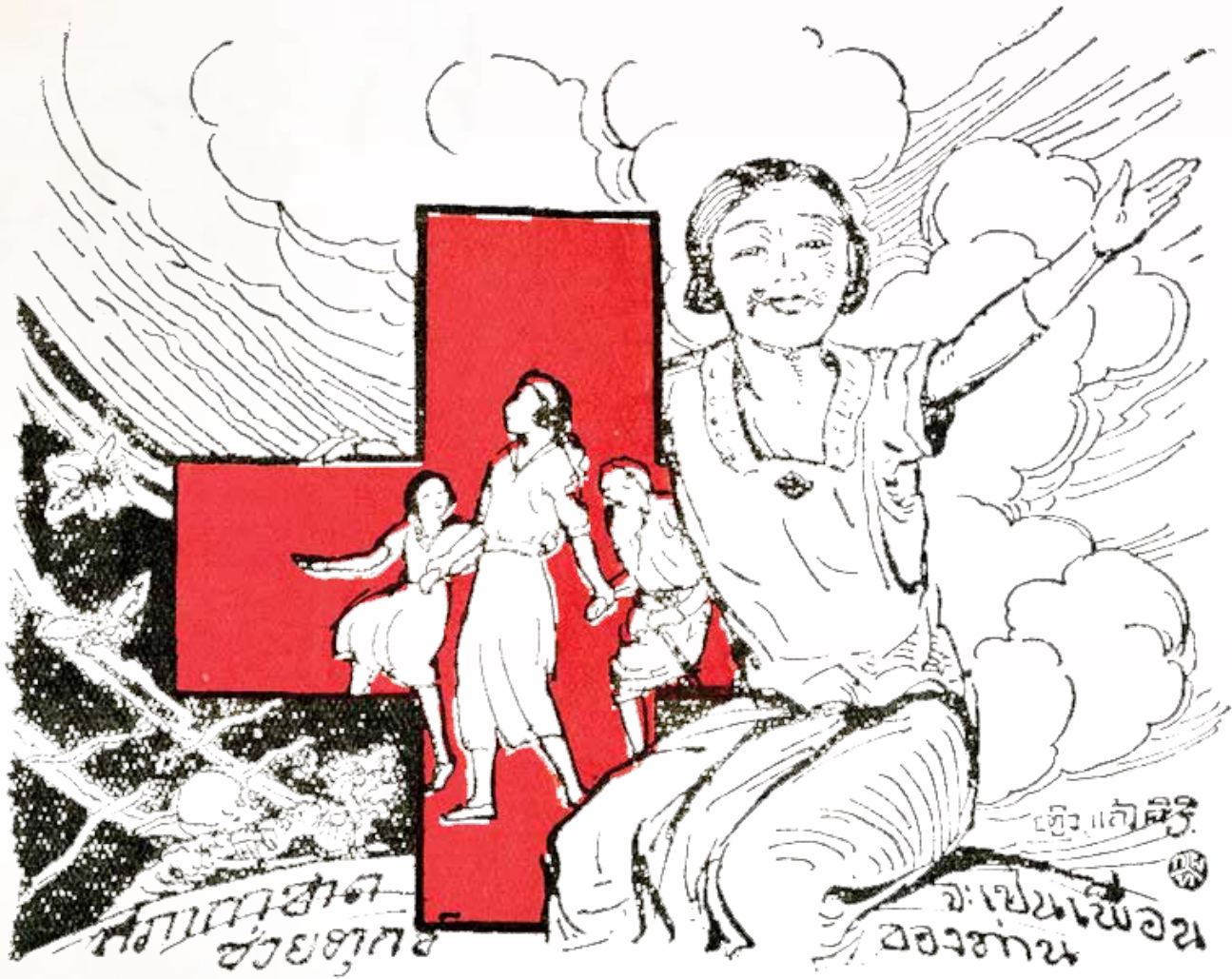
๑) สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และพระเจ้าพี่นางเธอ ทรงบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวายพระเจ้าพี่นางเธอ พระองค์เจ้าวรัถยธรรมาวดี ประธานเงินส่วนที่เหลือ ๕๐๒ บาท บำรุงโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สรุปแจ้งความสภาภคชาติสยาม

เรื่องรับเงินทุนประจำเตียงพยาบาล

ด้วยพระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิต (ตริก จินตยานนท์) วัดเทพศิรินทราวาส ได้บริจาคเงิน ๓,๐๐๐ บาท เป็นทุนประจำเตียงพยาบาล ณ ตึก วชิราวุธ ในโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ๑ เตียง อุทิศ กุศล น้อมเกล้า ฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ อันตรงกับวันถวายพระเพลิง พระบรมศพบรรจบครบรอบปี กรรมการอำนวยการสภาได้จารึกที่เตียงว่า “พระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิต (ตริก จินตยานนท์) อุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๔๖๕” และได้ต้อนรับพระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิต ไว้ในตำแหน่งสมาชิก กิตติมศักดิ์ของสภา

สมเด็จพระพันวัสสาอมาตย์ราชกุมารี องค์สมณายิกาแห่งสภาภคชาติสยาม ทรงพระโสมนัส อนุโมทนาในกุศลสิ่งพระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิต บำเพ็ญครั้งนี้ เป็นอันมาก พระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิตได้สำแดงความ กตัญญู กตเวที ด้วยออก บรรพชาในวัน ถวายพระเพลิง สมองพระเดช พระคุณชั้นหนึ่งแล้ว ณ บัดนี้ยังบริจาคทรัพย์เป็นจำนวนอันงามบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายอีกเล่า จัดว่าเป็นผู้สำนึกแน่นในพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระองค์ผู้ได้ทรงอุปถัมภ์ค้ำชูชุบเลี้ยงมาจนถึงขนาด เป็นผู้ไพบลย์ ด้วยกตัญญูกตเวทีธรรม อย่างน่าสรรเสริญยิ่ง จึงทรงตั้งสัตยาธิษฐาน ขอจงเป็นอานิสงส์บันดาลให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง

ที่มา : สنونโอรุสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 4 พ.ศ. 2469-2470

ไว้อาลัย

นางนวม หรือโอกาส

นางนวม หรือโอกาส เป็นสมาชิกวิสามัญของสภาภคชาตสยาม
เลขที่ ๓๗๐ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ. ศ. ๒๔๖๘ แล้วเลื่อนขึ้นเป็น
สมาชิกกิตติมศักดิ์เลขที่ ๑๕๘ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ. ศ. ๒๔๖๘ โดย
บริจาคเงิน ๓,๐๐๐ บาท เป็นทุนบำรุงเตียงคนไข้ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
๑ เตียง อุทิศส่วนกุศลให้แก่นายเอี่ยมบิดาและนางพันมารดาผู้วายชนม์
นางนวม หรือโอกาส ถึงแก่กรรมวันที่ ๘ มกราคม พ. ศ. ๒๔๗๒

เดชะกุศลสังกหกิจที่ได้บำเพ็ญมาแล้วนั้น จงช่วยตามสนอง นางนวม
หรือโอกาส ให้ประสพสุขขารมณ์ในภพหน้าตามควร เทอญ.

ที่มา : สมองโอรุสภาภคชาต (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 7 พ.ศ. 2472-2473

การประชุมกรรมการสภาชาติไทย

ครั้งที่ ๕๙
ครั้งที่ ๕๙

กรรมการสภาชาติไทยได้ประชุมครั้งที่ ๕๙ ณ โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ เมื่อวันที่อังคารที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕ เริ่มประชุม
เวลา ๑๕.๔๐ น. ผู้ประชุม คือ ๑. พลโท มังกร พรหมโยธี
(อุปนายกผู้อำนวยการ) ๒. พลโท กลาโหมราชเสนา ปานิกบุตร
๓. นาย เย. กนุชรัตน์ ๔. หม่อมเจ้าพิริตรจิราภา เทวกุล
๕. นายพิชาณ บุคยง ๖. นายคิม พิพัธอนนากร โปสยานนท์
๗. นายปลอก วิเชียร นะสงขลา ๘. พลตรี วิบูลชಾಯุรเวท อัมสโรช
๙. นายแพทย์ พูน ไทชยการ ๑๐. นายจิตร สรีอัมมาธิเบส นะสงขลา
๑๑. พลโท หม่อมราชวงศ์ ฉาย กำพู ๑๒. พลตรี สันต์ สุริยสัจย์
(เทร็ดวิก) ๑๓. พลตรี จอน ไชทีกิลก ๑๔. พลตรี ชัน พุทธิแพทย์
(ผู้อำนวยการกองบันเทาทุกข์และอนามัย) ๑๕. พันโท สัม เกียรตินันท์
(รักษาสถาแทนผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์) ๑๖. นายพนิชย์
พัชนะแพทย์ (หัวหน้าสำนักงานกลาง) เป็นองค์ประชุมแล้ว.

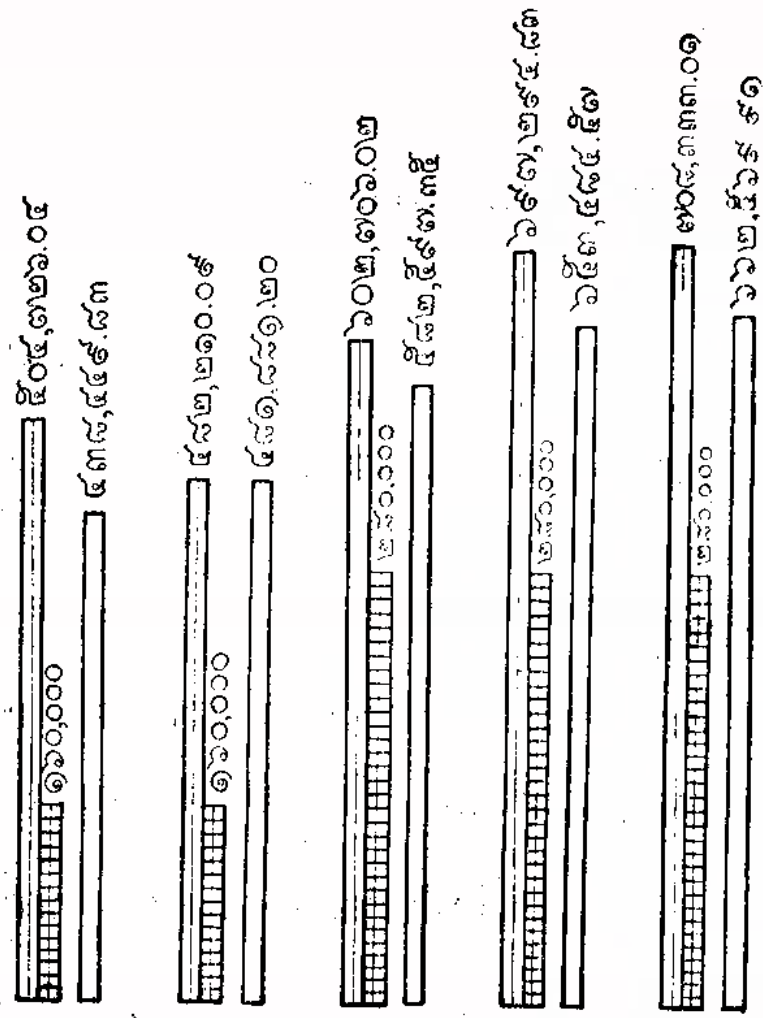
กิจการที่ประชุม

๑. ขนุมั้ครายงานการประชุมครั้งที่ ๕๘
๒. หัวหน้าสำนักงานกลางแสดงเรื่องต่อข้อประชุม คือ
(๑) การตั้งที่ก แทน ที่กคุษย์นั้ชั้ยว่ถง

ที่มา : หนังสือพิมพ์ส่องโอรุสภาชาติ เล่มที่ ๒๐ พ.ศ. ๒๔๘๕

ปรารภฐานะของสภา

เมื่อคณะพะยะขอตราได้และรายจ่ายของสภาภาษาสยามใน
ยุค ๕ ปีที่แล้วมา ก็ควรภูมิใจได้ว่า ยอดแสดงรายจ่ายไม่มีท่วม

พ.ศ. ๒๔๖๘ ๒๔๖๙ ๒๔๗๐ ๒๔๗๑ ๒๔๗๒

รายได้ทั้งสิ้น ส่วนที่รัฐอุดหนุน รายจ่ายทั้งสิ้น

ยอดแสดงรายได้เลย มีใกล้เคียงกันอยู่ณะพะยะขอตราในปี พ.ศ. ๒๔๖๘
เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาให้ซงอีกชั้นเดียว เพียงแต่สังเกตว่าใน

หนังสือพิมพ์สนองไอศูร รวมกับอนุสภากาชาดอุปกรณ

การจัดตั้งอนุสภากาชาดสยามระยะแรกใน พ.ศ. 2465 มีการจัดตั้งกองอนุสภากาชาดประจำมณฑลซึ่งมีสมุหเทศาภิบาล เป็นนายกหมวดอนุสภากาชาด และส่งผลให้มีการจัดตั้งกอง หมวด หมู่ และหน่วยอนุสภากาชาดขึ้นเป็นปึกแผ่นทั่วราชอาณาจักร เมื่อตั้งกองอนุสภากาชาดขึ้นแล้ว จึงมีการริเริ่มจัดทำหนังสือพิมพ์รายเดือนสำหรับแถลงกิจการของอนุสภากาชาดขึ้นโดยเฉพาะ เป็นฉบับแรก พ.ศ. 2466 โดยใช้ชื่อว่า “อนุสภากาชาดอุปกรณ”

แผนก

อนุสภากาชาดอุปกรณ

“เราจะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น”

หนังสือพิมพ์รายเดือน

ของ

อนุสภากาชาดไทย

เล่ม 20 ฉบับที่ 5 เมษายน 2486

ที่มา : หนังสือพิมพ์สนองโอสถกาชาด เล่มที่ 20 พ.ศ. 2486

แจ้งความสภากาชาดไทย

เรื่อง การออกหนังสือพิมพ์สนองไอชูสภากาชาด และ
อนุสภากาชาดอุปกรณ

—*~*~*~*—

ด้วยคณะกรรมการเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทย ได้ประชุมลงมติเป็น
เอกฉันท์เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ว่า เนื่องในการที่ประเทศ
ไทยอยู่ในภาวะสงคราม และเพื่อเป็นการประหยัดค้ำค้ำทอนรายจ่ายใน
การพิมพ์หนังสือสนองไอชูสภากาชาด และหนังสืออนุสภากาชาด
อุปกรณ ให้ลดน้อยลงบ้าง จึงให้ออกหนังสือสนองไอชูสภากาชาดและ
หนังสืออนุสภากาชาดอุปกรณ สองเดือนครั้งละครั้ง ^{๒๕๕๕} หนึ่งครั้งแต่หนังสือ
เล่มที่จะออกใหม่คือ เล่มที่ ๒๐ เป็นต้นไป

จึงแจ้งให้ทราบทั่วกัน

แจ้งความมา ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๔๘๕

นายพลโท ม. พรหมโยธี

(มังกร พรหมโยธี)

อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

ที่มา : สมองไอชูสภากาชาด (ฉบับรวมเล่ม) เล่มที่ 19 พ.ศ. 2484-2485

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2485 ได้มีการลดจำนวนการจัดพิมพ์หนังสือพิมพ์สนองไอชู เพื่อเป็นการประหยัดในภาวะคับขัน
จากเผยแพร่ทุกเดือน เป็นทุก 2 เดือน และตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2485 ได้รวมหนังสือพิมพ์สนองไอชูและหนังสือ
อนุสภากาชาดอุปกรณเป็นเล่มเดียวกัน

วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2486 มีการเปลี่ยนแปลงการพิมพ์เนื่องจากได้รับอนุญาตให้ซื้อกระดาษสำหรับพิมพ์น้อยลง
อีกเท่าตัว จึงให้พิมพ์แต่ข้อความย่อของบางเรื่องและตัดบางเรื่องออกไป และถ้าจำเป็นอาจงดพิมพ์ข้อความบางเรื่อง

แจ้งความสภากาชาดไทย

เรื่อง หนังสือพิมพ์สนองโศกและอนุสภากาชาดอุปกรณ

ตามที่สภากาชาดไทยแจ้งความ ลงวันที่ 22 เมษายน 2485 เรื่องการออกหนังสือพิมพ์สนองโศกและอนุสภากาชาดอุปกรณ ตลอดจนเป็นออกสองเดือนต่อฉบับ และแจ้งความลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2485 เรื่องรวมพิมพ์หนังสือทั้งสองเป็นการชั่วคราว เพื่อการประหยัดในยามคับขันนั้น บัดนี้เนื่องจากความจำเป็น คณะกรรมการเจ้าหน้าที่ได้ลงมติ เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2486 ให้จัดการพิมพ์หนังสือสนองโศกและอนุสภากาชาดอุปกรณไว้ชั่วคราว เมื่อต่อไปสภากาชาดอยู่ในสถานะที่จะพิมพ์หนังสือดังกล่าวแล้วอีก ก็จะได้จัดพิมพ์จ่ายช่วยเหลือแก่สมาชิกเช่นเดิม ทั้งนี้ขอประกาศให้ทราบทั่วกัน และหวังว่าท่านสมาชิกจะเห็นใจสภากาชาด ในการที่จำใจต้องงดพิมพ์หนังสือช่วยเหลือชั่วคราวดังนี้.

แจ้งความเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2486

พลโท

อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย.

ที่มา : หนังสือพิมพ์สนองโศกและอนุสภากาชาด เล่มที่ 20 พ.ศ. 2486

คณะกรรมการเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทยได้มีมติ เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2486 ให้งดพิมพ์หนังสือพิมพ์สนองโศกและอนุสภากาชาดอุปกรณชั่วคราว เพื่อเป็นการประหยัดในภาวะคับขัน และเมื่อสภากาชาดไทยอยู่ในสถานะที่จะพิมพ์หนังสือได้ก็จะจัดพิมพ์เช่นเดิม

หนังสือสนองโอรุหลังจากงดพิมพ์ไป 11 ปี

ตำนานอุปนายก

สภากาชาดไทยได้พิมพ์หนังสือ "สนองโอรุกาชาด" ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ และได้พิมพ์จำหน่ายต่อๆ มาเป็นครั้งคราว จนถึงเล่มที่ ๒๐ ตอน ๓ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ จุดประสงค์ในการออกหนังสือฉบับนี้ก็เพื่อ การแสดงกิจการและสถานะการของกาชาดไทยตามภาค ให้บรรดาสมาชิกกาชาดทราบ ความที่ย่อมจักสนใจ และเพื่อสนับสนุนเงินอุดหนุนที่ทานเหล่านั้นได้ให้ไว้ และจงใจให้ทำทุกสิ่งสำหรับฐานะแผนกนี้ต่อไป ครั้นมาถึง พ.ศ. ๒๔๘๖ ความคับขันอันเป็นผลของสงครามโลก และเหตุ และผลอันต่อเนื่องจากสงครามนั้นมาบังคับให้งดการพิมพ์จำหน่ายหนังสือนี้

ตกมาเป็นเวลานานจนถึงบัดนี้ กรรมการเจ้าหน้าที่ของสภากาชาดไทยดำริว่า สมควรแล้วที่จะ เริ่มพิมพ์จำหน่ายหนังสือนี้ ให้บรรดาสมาชิกอีกต่อไป เพื่อเป็นสนับสนุนใจและแสดงกตัญญูตาคณะดังกล่าวข้างต้น และนอกจากนั้นยังมีประสงค์ที่จะพยายามจูงใจอนุประชากรทั่วพื้นแผ่นดินให้มาใส่ใจในกิจการของกาชาด เพราะองค์การ สาธารณะ ประโยชน์ เป็นของประชาชาติ ทุก ๆ คนจึงมีส่วนเป็นเจ้าของ แม้คนจะเป็นสมาชิกหรือไม่ก็ตาม

ความจริงกาชาดไทยนั้น ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล และผู้คนในพื้นแผ่นดินตลอดมา จึงเรียกได้ว่ามีบุญ และรัฐชาติในบุญคุณของบรรดา ทายก ทายิกา ชยเสนอดีเมอมีความจำเป็นและขอรับเมื่อใด ก็มักจะไปตามประสงค์เมื่อนั้น แต่ขอเรียนว่า ความเกอหนุทไ้รับมาจนบัดนั้น ส่วนมากยังไม่ทันทางที่ น้อยคนช่วยกันคนละมาก ๆ (สมาชิกกาชาดมีอยู่ในเวลานี้ประมาณ ๘๗๐๐ คนในพลเมืองเกือบ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ คน) แทนที่จะเป็นเรื่อง มากคนช่วยกันคนละเล็กละน้อย ดังบังคับควรต้องทำการประจำชาติ

ด้วยความประสงค์อย่างนี้ บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ นี้ จึงตก อยู่ในที่ น่า สัมพร เพราะอยู่ในทางต้องแพร่่ง ครั้นจะพิมพ์เฉพาะ

ที่มา : สนองโอรุสภากาชาด (Thai Red Cross Magazine) พ.ศ. 2498-2507

หลังจากที่ได้งดพิมพ์หนังสือสนองโอรุเป็นระยะเวลา 11 ปี ที่ประชุมคณะกรรมการสภากาชาดไทย ครั้งที่ 112 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2498 อนุมัติให้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือสนองโอรุได้ต่อไป และให้อยู่ในความอำนวยการของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย พลโท พระยาอภัย สงคราม พระตรีวงศาวิศวกกรม และนางสาวเชื้อชื่น พุทธิแพทย์ (คุณหญิงเชื้อชื่น บุณนาค) สำหรับค่าใช้จ่ายได้จัดการหาเองโดยไม่ใช้เงินของสภากาชาด หนังสือสนองโอรุจึงได้เผยแพร่มานจนถึงปัจจุบัน

พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่น นครสวรรค์ศักดิพินิต
นายกอธิบดีอำนวยการสภากาชาดไทย

I.R.H. Prince Chumbhot of Nagor Svarga
Executive Vice President of Thai Red Cross
states that the public contribution to
Red Cross is at present confined to a
relatively small number of donors. While
expressing his appreciation and gratitude to
donors, he appeals to all who live in Thai-
land to make it a more universal affair by
contributing, no matter how little, to this
noble cause.

□

สถิตและมณีนครมาตา ของกาชาด ก็คงเห็นแต่
เป็นต้นใจคือ เฉพาะสมาชิก และ เพียง สมาชิก
บางคน ครั้นจะตั้งเรื่องขอเดาประโคมโลกให้
เป็นที่ชวนอ่านคือชนหมู่ใหญ่ ก็จะไม่เหมาะ
ต่อรูปการของกาชาด ตกอยู่ตงค่าเท่าที่
"ช่างโน้มน้าวช่างนุกา" ตนเองจะต้องเป็นเรือ
ขบวนต้นกลาง แต่ที่หวังอยู่ว่า จะสามารถ
แสดงหาเรื่อง ทอญวนชนจะพึงสนใจโดยนุตนเอง

พี่น้องคนไทยให้สมาชิกกาชาด ฉะนั้น
ท่านที่รับหนังสือ ขอความช่วยเหลือของกา
ชาดอยู่แล้ว แต่ก็ขอจงชวนให้ท่านผู้ชาน
ทุกคนกรณาวานหนังสือแล้วช่วยส่งผ่านไปยัง
ผู้ที่มิได้รับ เพื่อจะได้เป็นการช่วยกันทำให้
กาชาดมีมากคนช่วย แม้แต่ คนที่นอ
ย่นต่อไป ถ้าแต่การไปถึง มากคนช่วยคน
ละมาก ได้ก็ยิ่งดี.

□

สภากาชาด

ทำประโยชน์อะไรบ้าง ?

งานส่วนใหญ่ของสภากาชาด คือ:-

(๑) การรักษาพยาบาล ในโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ ในพระนคร และโรงพยาบาล
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และตาม
สถานีอนามัยในต่างจังหวัดอีก ๘ แห่ง

(๒) การช่วยบรรเทาทุกข์ เวลามีข้า-
ยหายภัย เช่นไฟไหม้ น้ำท่วม ฯลฯ โดย
ให้การรักษา พยาบาล เสื้อผ้า และอาหาร
แก่ผู้ประสบภัย

(๓) ช่วยส่งเสริมการอนามัยศึกษาและ
อนามัยสงเคราะห์

(๔) ทำวัคซีน และเซรัมที่สถานเสาวภา
สำหรับฉีดกันและแก้ไขโรคต่าง ๆ เช่น วัคซีน
กันไข้ทรพิษ อหิวาต์ฯ พิษสุนัขบ้า และ
พิษงู เป็นต้น

(๕) จัดงานอนุกาชาด เพื่อช่วยอบรม
เด็กที่เข็นพดเมื่องค์ มีกำลังกายแข็งแรง
และมีใจเมตตากรุณา

(๖) รับผิดชอบผู้ใจกุศล เป็นอาสา
กาชาด สำหรับช่วยทำงานกุศลสงเคราะห์

ผู้ที่ได้รับ อุปการสงเคราะห์จาก สภา-
กาชาดไทยในประการต่างๆที่พระราชอาณา
จักรในปักษ์แต่ก่อนมีจำนวนรวม ๒๕๐,๐๐๐ คน

□

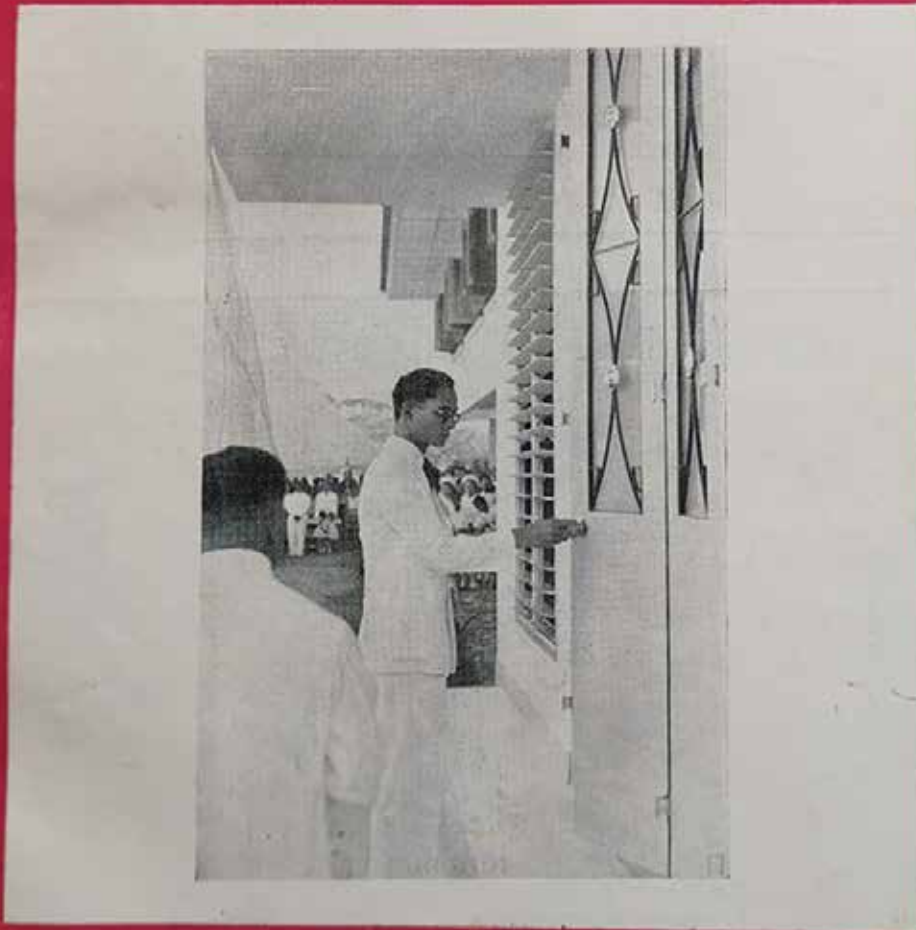
๒๑ No. 1

1955
April 1955

สนองไอรูส์ภากาชาด

THAI RED CROSS MAGAZINE

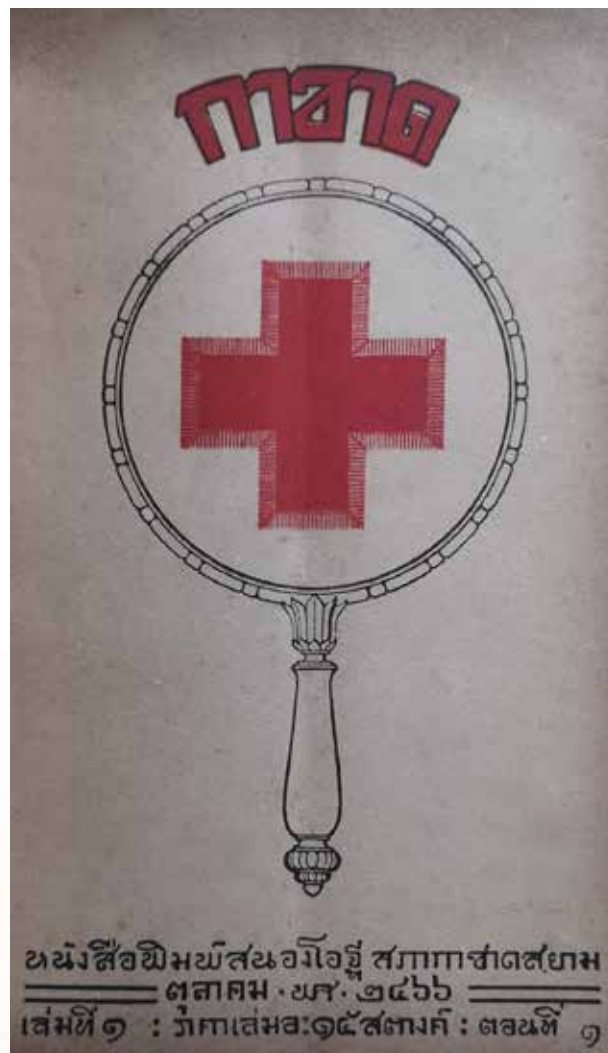
หนังสือสนองไอรูส์ภากาชาดเล่มแรกหลังจากที่ได้ออกพิมพ์ไป 11 ปี

จากแว่นขยายส่องกาชาด...สู่ภารกิจต่าง ๆ

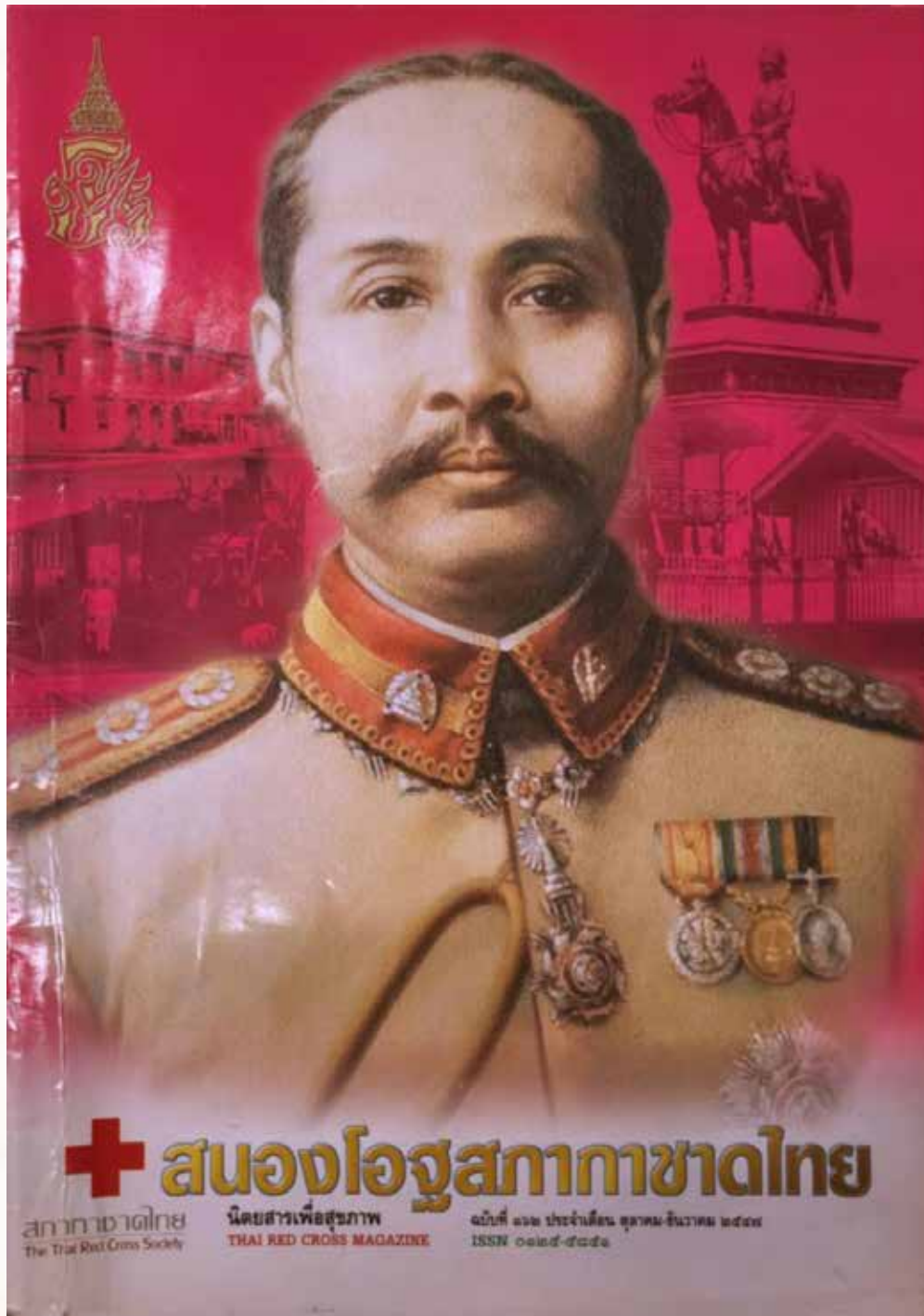
ปกหนังสือเล่มแรกใน พ.ศ. 2466 จนถึง พ.ศ. 2498 เป็นภาพแว่นขยายส่องกาชาด ต่อมาใน พ.ศ. 2498 จนถึงปัจจุบันปกหนังสือเป็นภาพภารกิจต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย และพระบรมฉายาลักษณ์พระบรมราชูปถัมภ์ สภานายิกา พระฉายาลักษณ์อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

รูปแบบของหนังสือได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีการพิมพ์หนังสือสนองโอรุขึ้นใหม่ใน พ.ศ. 2498 หลังจากหยุดไป 11 ปี จากเดิมเป็นภาพแว่นขยายส่องกาชาดเหมือนกันทุกเล่ม เป็นภาพภารกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย เช่น พระบรมฉายาลักษณ์ ภาพการบรรเทาทุกข์ และเผยแพร่ปีละ 2 เล่ม คือ ในเดือนเมษายน และตุลาคม ต่อมาในปี 2509 ได้เผยแพร่ปีละ 4 เล่ม หรือราย 3 เดือน คือ เดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

ปกหนังสือปี 2466 ถึงปี 2498 เป็นภาพแว่นขยายส่องกาชาด

ปกหนังสือเป็นพระบรมฉายาลักษณ์และพระฉายาลักษณ์

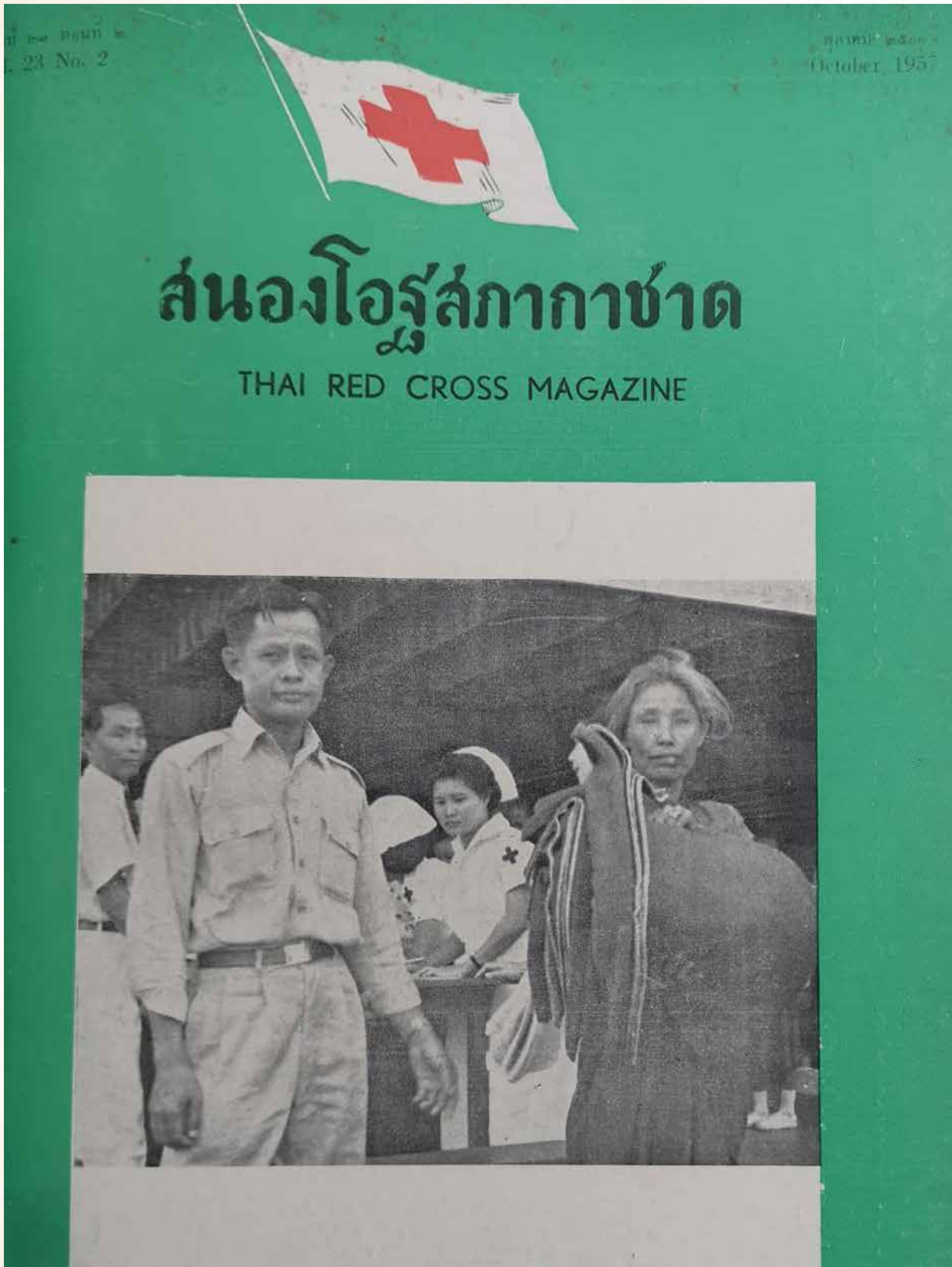

ปกหนังสือเป็นภาพภารกิจต่าง ๆ

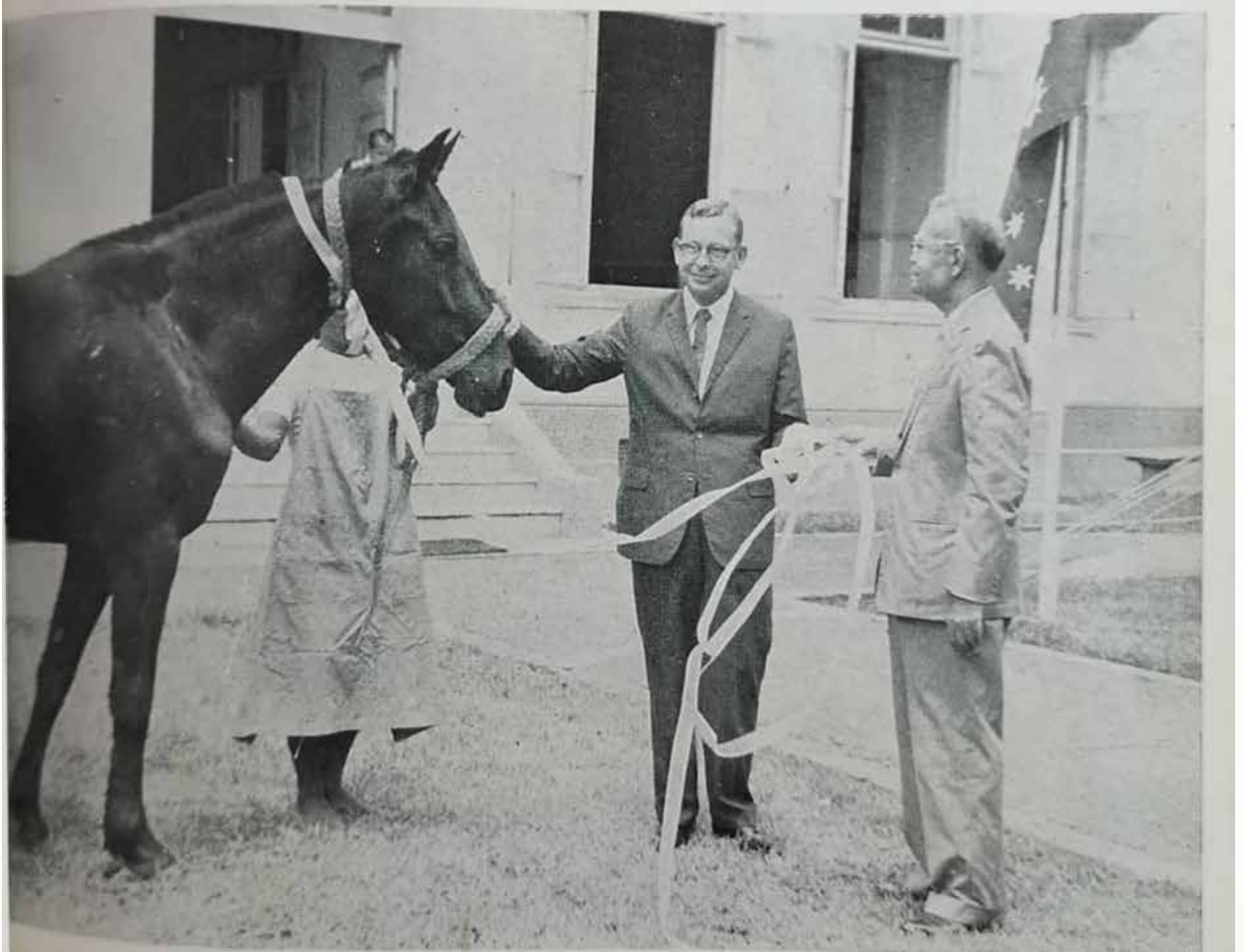
การแจกผ้าห่มกันหนาว ซึ่งสภาการชาคออสเตรเลียส่งมาช่วยในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบอัคคีภัย จังหวัดพิษณุโลก

ฉบับที่ ๒
No. 2

ตุลาคม ๒๕๐๔
October 1961

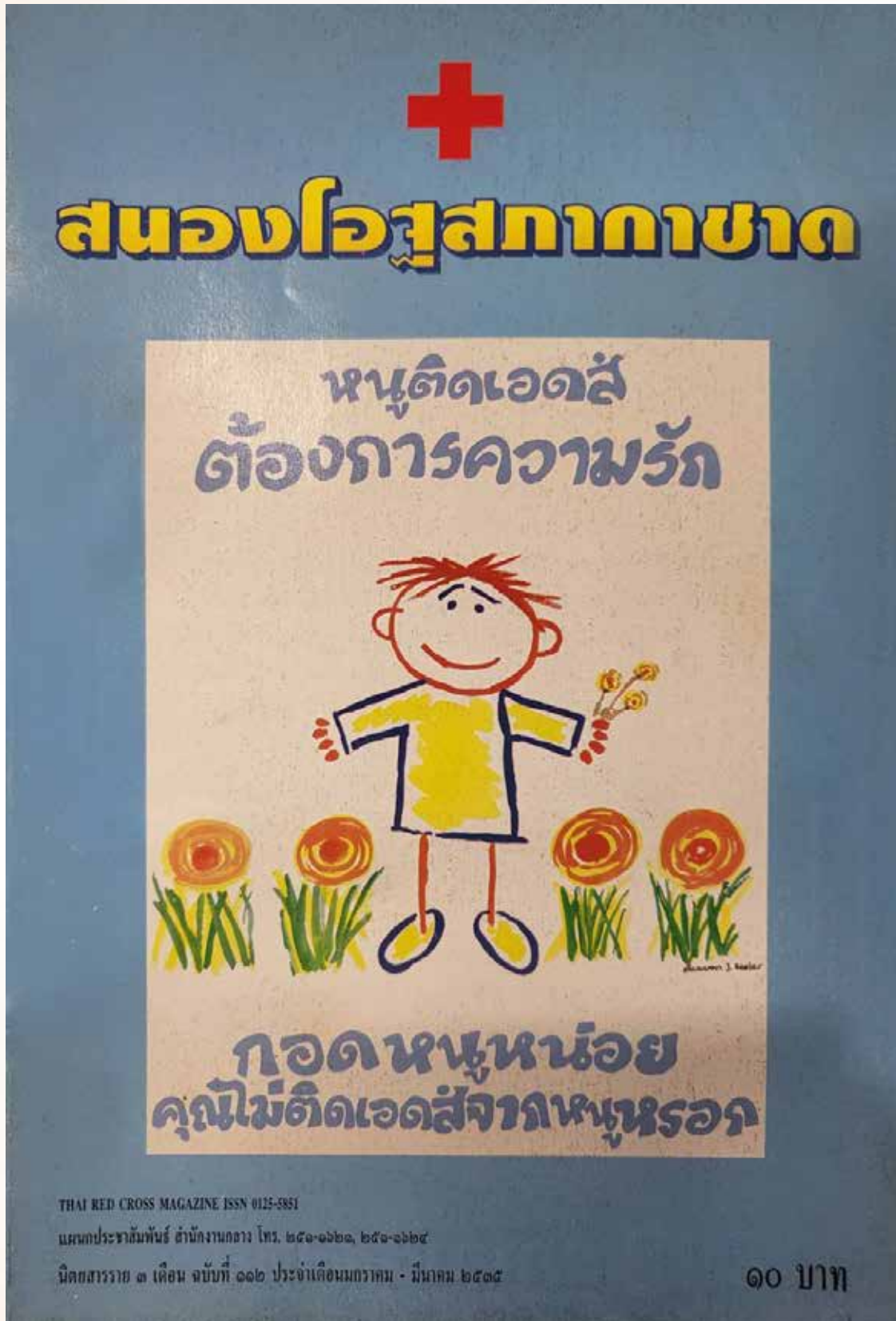
ส่นองโอรุ์สภากาชาด

THAI RED CROSS MAGAZINE

เอกอัครราชทูตออสเตรเลียมอบม้าตามแผนโคลัมโบให้แก่อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

ปกสนองไอ้จู้ในยุคถัดมา

รณรงค์เกี่ยวกับโครงการโรคเอดส์สภากาชาดไทย

ส่งความสงบใหม่
๒๕๕๗
อ่านสนองไอซู
นางอัย - ไทลโรด

+ **สนองไอซูสภากาชาดไทย**
สภากาชาดไทย   นิตยสารเพื่อสุขภาพ   ฉบับที่ ๑๖๖ ประจำเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๗   ๒๕ บาท
The Thai Red Cross Society   THAI RED CROSS MAGAZINE   ISSN ๐๑๒๕-๕๘๕๑

๑๐๐ ปี แห่งการดูแลผู้ป่วย
...ด้วยหัวใจเต็มร้อย

ด้วยสารพัดสุภาพ
สนองโอสถสภาภาคไทย

ฉบับที่ 200 ประจำเดือน เมษายน - มิถุนายน 2557 เพื่อบำรุงสภาภาคไทย : 25.-

นิตยสารเพื่อสุขภาพ สนองโอสฐสภากาชาดไทย

ฉบับที่ 201 ประจำเดือน กรกฎาคม - กันยายน 2557

๑๐๐ ปี วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย

บรรณาธิการตั้งแต่เล่มแรกถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2466 ถึงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2469
 วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2470 ถึง พ.ศ. 2486
 พ.ศ. 2486 - 2498
 พ.ศ. 2498 - 2509
 พ.ศ. 2509 - 2512
 พ.ศ. 2512 - 2515
 วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2515 ถึง เดือนมีนาคม 2534
 เดือนเมษายน - กันยายน 2534
 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2534
 เดือนมกราคม 2535 - ธันวาคม 2552
 เดือนมกราคม 2553 - ธันวาคม 2564
 เดือนมกราคม 2565 ถึงปัจจุบัน

หม่อมเจ้าอมรทัต กฤดากร เลขาธิการสภากาชาดสยาม
 พระยาพิชัยศาสตร์วิธาน (อู่ พรรชนะแพทย์)
 งคออกหนังสือสนองโอรุ
 นางสาวเชื้อชื่น พุทธิแพทย์ (คุณหญิงเชื้อชื่น บุนนาค)
 นายแพทย์สถาพร นิตยสุทธิ
 นางสุชีรี อิงคะวัต
 นางสาวภทรชร (ครรรชร) นภาวรรณ
 นายบุญวัฒน์ วิสกุล
 คุณจันทร์แจ่ม พรหมะวีระ
 นางภทรชร พันธุมะบำรุง
 นางสาวกรองทอง เพ็ชรวงศ์
 นางจิราพร ศรีสอ้าน

หนังสือพิมพ์สนองโอรุ สภากาชาดสยาม หนังสือสนองโอรุสภากาชาด เรื่องชื่อหนังสือเท่าที่สืบค้นไม่ทราบว่าใครคือผู้ตั้งชื่อ ได้ถูกเรียกขานตามยุคสมัยเรื่อยมาจนปัจจุบัน เป็น **นิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย** ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาและคอลัมน์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุคสมัยขณะนั้น แต่ยังคงเน้นภารกิจของสภากาชาดไทย และสาระความรู้ เรื่องสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค รวมทั้งยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์ในเล่มแรก ถึงแม้เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในยุคปัจจุบัน อาจทำให้ความสำคัญของการจัดพิมพ์หนังสือลดลงไป สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ถูกเผยแพร่และจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผ่านมามีการหยุดพิมพ์ในช่วงภาวะคับขัน แต่สนองโอรุยังได้รับอนุมัติให้นำกลับมาพิมพ์ได้ต่อ

ปี 2566 ในโอกาสที่นิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย ได้ดำเนินการจัดพิมพ์มาอย่างยาวนาน ครบ 100 ปี ฉะนั้นจึงขอนำประวัติความเป็นมา และเนื้อหาที่ผ่านมามาในอดีตกาลออกเล่าเรื่องราวและคุณค่าของการเป็นสื่อสิ่งพิมพ์อันยาวนาน ให้สมาชิกได้รับทราบทั่วกัน

บทบรรณาธิการ

ในโอกาสที่นิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย ฉบับนี้มีอายุครบ 100 ปี โดยเล่มแรกได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในเดือนตุลาคม 2466 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการตามลำดับ นิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย ไม่ได้เป็นเพียงการรวบรวมข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และภารกิจของสภากาชาดไทยเท่านั้น แต่ยังถือเป็นการรวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ในยุคต่าง ๆ ของสภากาชาดไทยอีกด้วย เนื้อหาฉบับนี้จึงได้นำประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ ตั้งแต่เล่มแรกจนถึงปัจจุบันมาเผยแพร่ให้ผู้อ่านได้รับทราบ

ปัจจุบัน นิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย ยังคงจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่บุคลากร สภากาชาดไทย ผู้มีอุปการคุณ และผู้ที่สนใจในกิจการของสภากาชาดไทยให้ได้รับทราบความเคลื่อนไหว ภารกิจของสภากาชาดไทย ตลอดจนสาระความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย โดยเผยแพร่ราย 3 เดือน คือ เดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม จัดพิมพ์ครั้งละ 4,000 เล่ม สมาชิกหรือผู้อ่านที่สนใจสามารถดาวน์โหลดได้ในรูปแบบ e-book ผ่าน <https://ebook.redcross.or.th> โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

สแกน QR CODE เพื่อติดตามอ่านนิตยสารสนองโอรุสภากาชาดไทย
ในรูปแบบออนไลน์ หรืออ่านได้ที่ <https://ebook.redcross.or.th>

สนองโอรุในรูปแบบ e-book

ติดตามอ่านนิตยสารสนองโอรุ สภากาชาดไทย
ได้ในรูปแบบ e-book ผ่าน <https://ebook.redcross.or.th>

สนองโอบุ

สภากาชาดไทย ฉบับที่ 238 ตุลาคม – ธันวาคม 2566

๕๑